

પંડિત શ્રી વીરવિજયજી કૃત શ્રી પાર્થનાથ પંચકલ્યાણક પૂજા

આ પૂજામાં ઉત્કૃષ્ટ ફળ, નેવેદ્ય, પકવાન વગેરે દરેક વસ્તુનાં આઈ આઈ નંગ લાવવા. આઈ સ્નાનિયા ઊભા રાખવા. આઈ કળશ પંચામૃતના ભરવા. આઈ દીપક કરવા અને કુસુમ (ફૂલ) અક્ષત (ચોખા) પ્રમુખ વસ્તુઓ જોઈએ. કદાપિત તે પ્રમાણે જોગ ના બને તેમ હોય તો એકેકી વસ્તુથી પણ પૂજા ભણાવી શકાય.

વિધિ

૧. પ્રથમ સ્નાગ ભણાવવું. પછી સ્નાનિયા રકાબીમાં કુસુમ (ફૂલ) લઈ ઊભા રહે અને પૂજા ભણાવનારાઓ પહેલી પૂજા ભણાવી મંત્ર કહે એટલે સ્નાનિયા કુસુમ (ફૂલ) પ્રભુજીને ચઠાવે.
૨. બીજી પૂજામાં લવિંગ, એલચી, સોપારી, નાળીયેર, બદામ, દ્રાક્ષ, બીજોરા, દાડમ, નારંગી, કેરી, કેળાં, પ્રમુખ, સરસ, સુગંધિત રમણીય ફૂલ રકાબીમાં રાખી રકાબી હાથમાં ધરી પૂજાનો પાઠ કહી છેલ્લો મંત્ર ભણી પ્રભુ આગળ ફળ ધરે.
૩. ત્રીજી પૂજામાં ઉજ્જવલ અખંડ અક્ષત (ચોખા) રકેબીમાં મૂકી, રકેબી હાથમાં ધરી પૂજાનો પાઠ કહી છેલ્લો મંત્ર ભણી પ્રભુજી આગળ સ્વસ્તિક તથા તંદુલના ગ્રાણ પુંજ (ઢગલા) કરે.
૪. ચોથી પૂજામાં નિર્મળ જળે ભરેલા કળશ, રકેબીમાં રાખી, રકેબી હાથમાં લઈ પ્રભુ આગળ ઊભા રહે. પછી પૂજાનો પાઠ ભણીને છેલ્લો મંત્ર કહી જળપૂજા કરે.
૫. પછી પખાળ કરી અંગલુંઘણાથી લૂછીને કેસરની કચોળી (વાટકી) રકેબીમાં રાખી હાથમાં લઈ પાંચમી પૂજાનો પાઠ ભણી છેલ્લો મંત્ર કહી ચંદન પૂજા કરે.
૬. છઢી પૂજામાં ધૂપધાણું, રકેબીમાં રાખી હાથમાં લઈ પૂજાનો પાઠ કહી છેલ્લો મંત્ર ભણી, પ્રભુની ડાખી બાજુ ધૂપ ઉખેવે.
૭. સાતમી પૂજામાં મૌલીસૂત્ર પ્રમુખની વાટ (દીવેટ) કરી નિર્મળ સુગંધિત ધી થી કોડિયા ભરી દીપક કરી રકેબીમાં રાખી રકેબી હાથમાં લઈ પૂજાનો પાઠ કહી, છેલ્લો મંત્ર ભણી, પ્રભુજીની જમણી બાજુએ દીપક રાખીએ.

੮. ਆਠਮੀ ਪ੍ਰੁਜ਼ਮਾਂ ਮੋਡਕ, ਸਾਕਰ, ਖਾਯਾਂ, ਪਤਾਸਾਂ, ਪ੍ਰਮੁਖ ਅਨੇਕ ਉਤਮ ਪਕਵਾਨ ਰਕੇਬੀਮਾਂ ਭਰੀ ਹਾਥਮਾਂ ਧਰੀ ਪ੍ਰੁਜਾਨੋ ਪਾਠ ਕਈ ਛੇਲ੍ਹੋ ਮੰਤ੍ਰ ਭਣੀ ਪ੍ਰਭੁ ਆਗਣ ਨੈਵੇਦ ਧਰੇ।

ਛੇਵਟੇ ਪ੍ਰੁਜਾਨੋ ਕਲਾ ਕਈ ਸ਼ਾਨਿਆਓ ਆਰਤੀ ਉਤਾਰੀ ਪ੍ਰਭੁਜ਼ਥੀ ਅੰਤਰਪਦ ਕਰੀ ਪੋਤਾਨਾ ਨਾ ਅੰਗੇ ਚਾਲਵਾ ਕਰੀ, ਦੀਵਾਨੀ ਲੂਝ ਉਤਾਰੀ ਮੰਗਣ ਦੀਵੀ ਉਤਾਰੇ।

ਪਛੀ ਮੌਟੀ ਥਾਂਤੀ ਭਣੀ, ਈਰੀਧਾਵਹੀ ਕਈ ਚੈਤਿਵਦਨ ਕਰੇ।

॥ ਅਥ ਚਿਵਨਕਲਾਣਕੇ ਪ੍ਰਥਮ ਪ੍ਰਖਪੂਜਾ ॥

ਕੁਛ ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਾਬੇਸਰ ਸਾਹਿਬੋ, ਸੁਰਤਰਸਮ ਅਵਦਾਤ ॥ ਪੁਰਿਸਾਦਾਈ ਪਾਸਜ਼, ਖੜ੍ਹਦੰਸਨ ਵਿਖਾਤ ॥ ੧ ॥ ਪੰਚਮ ਆਰੇ ਪ੍ਰਾਣਿਆ, ਸਮਰੇ ਉਠੀ ਸਵਾਰ ॥ ਵਾਂਛਿਤ ਪੂਰੇ ਹੁਖ ਹੁਦੇ, ਵੱਡੁ ਵਾਰ ਹੁਅਰ ॥ ੨ ॥ ਅਵਸਾਈ ਗੇਵੀਸਮਾ, ਪਾਰਥਨਾਥ ਜਬ ਛੁਂਤ ॥ ਤਸ ਗਾਥਧਰਪਦ ਪਾਮੀਨੇ, ਥਾਸੋ ਸ਼ਿਵਵਧੂ ਕੱਤ ॥ ੩ ॥ ਦਾਮੋਹਰ ਜਿਨਮੁਖ ਸੁਣੀ, ਨਿਸੁ ਆਤਮ ਉਦਾਰ ॥ ਤਦਾ ਆਖਾਈ ਆਵਕੇ, ਮੂਰਤਿ ਭਰਾਵੀ ਸਾਰ ॥ ੪ ॥ ਸੁਵਿਹਿਤ ਆਚਾਰਝ ਕਨੇ, ਅੰਜਨਸਲਾਕਾ ਕੀਥ ॥ ਪੰਚਕਲਾਣਕ ਉਤਸਵੇ, ਮਾਨੁ ਵਚਨ ਜ ਲੀਧ ॥ ੫ ॥ ਸਿਧ ਸਵਰ੍ਹਪ ਰਮਣ ਭਣੀ, ਨੌਤਮ ਪਤਿਮਾ ਜੇਹ ॥ ਥਾਪੀ ਪੰਚਕਲਾਣਕੇ, ਪ੍ਰੁਜੇ ਧਨ੍ਯ ਨਰ ਤੇਹ ॥ ੬ ॥ ਕਲਾਣਕ ਉਤਸਵ ਕਰੀ, ਪੂਰਣਾ ਹਰਿ ਨਿਮਿਤ ॥ ਨਂਦੀਸ਼ਵਰ ਜਈ ਦੇਵਤਾ, ਪ੍ਰੁਜੇ ਸ਼ਾਥਤ ਚੈਤ੍ਯ ॥ ੭ ॥ ਕਲਾਣਕ ਪ੍ਰੁਜਨ ਸਹਿਤ, ਰਚਨਾ ਰਚਣੁ ਤੇਮ ॥ ਹੁਰਜਨ ਵਿਖਧਰ ਤੇਲਥੇ, ਸਜ਼ਜਨ ਮਨਸੁ ਪ੍ਰੇਮ ॥ ੮ ॥ ਕੁਸੁਮ ਫਲ ਅਕਥਤ ਤਣੀ, ਜਣ ਚੰਦਨ ਮਨੋਹਾਰ; ਧੂਪ ਦੀਪ ਨੈਵੇਦਾਂਗੁ, ਪ੍ਰੁਜਾ ਅਈ ਪ੍ਰਕਾਰ ॥ ੯ ॥

ਕਾਲ

(ਪ੍ਰਥਮ ਪ੍ਰਖ ਦੀਸ਼ - ਅੇ ਦੇਸ਼)

ਪ੍ਰਥਮ ਏਕ ਪੀਠਿਕਾ, ਜਗਮਗੇ ਦੀਪਿਕਾ, ਥਾਪੀ ਪ੍ਰਭੁ ਪਾਸ ਤੇ ਉਪਰੇ ਏ ॥ ਰਾਜਤ ਰਕੇਬੀਓ, ਵਿਵਿਧ ਕੁਸੁਮੇ ਭਰੀ, ਹਾਥ ਨਰਨਾਰੀ ਧਰੀ ਉਚਚਰੇ ਏ ॥ ੧ ॥ ਕਨਕਬਾਹੁ ਭਵੇ, ਬਂਧ ਜਿਨਨਾਮਨੋ, ਕਰੀਧ ਦਥਸੇ ਟੇਵਲੋਕਵਾਸੀ ॥ ਸਕਲ ਸੁਰਥੀ ਧਣੀ, ਤੇਜ ਕਾਨਿ ਭਣੀ, ਵੀਸ ਸਾਗਰ ਸੁਖ ਤੇ ਵਿਲਾਸੀ ॥ ੨ ॥ ਕੇਤੇ ਦਸ ਜਿਨਰਵਾ, ਕਲਾਣਕ ਪਾਂਚਸੇ, ਉਤਸਵ ਕਰਤ ਸੁਰ ਸਾਥਣੁ ਏ । ਥਈਧ ਅਗੇਸਰੀ ਸ਼ਾਸਨ ਜਿਨ ਤਣੀ, ਰਚਤ ਪ੍ਰੁਜਾ ਨਿਜ ਹਾਥਣੁ ਏ ॥ ੩ ॥ ਧੋਗਸਾਖੇ ਮਤਾ, ਮਾਸ ਖਟਥਾਕਤਾ, ਫੇਵਨੇ ਹੁਖ ਬਹੁ ਜਾਤਿਨੁ ਏ ॥ ਤੇ ਨਵਿ ਨੀਪਈ, ਫੇਵ ਜਿਨ ਜਵਨੇ ਜੋਵਤਾਂ ਢਾਣ ਉਪਾਤਨੁ ਏ ॥ ੪ ॥ ਮੁਗਤਿਪੁਰ ਮਾਰਗੇ, ਸ਼ੀਤਣ ਛਾਂਧੀ, ਤੀਰਥਨੀ ਭੂਮਿ ਗੁੰਗਾਜਲੇ ਏ ॥ ਚੈਤ੍ਯ ਅਭਿ਷ੇਕਤਾ ਸੁਕੂਤਤਰੁ ਸੀਂਧਤਾ, ਭਕਤੇ ਬਹੁ ਭਵਿ ਭਵ ਤਰੇ ਏ ॥ ੫ ॥ ਵਾਰਾਣ ਨੇ ਅਚਿ, ਦੀਧ ਵਚਮਾਂ ਵਸੀ, ਕਾਸ਼ੀ ਵਾਰਸਣੀ ਨਿਧਰੀ ਏ ॥ ਅਥਸੇਨ ਭੂਪਤਿ, ਵਾਮਾ ਰਾਣੀ ਸਤਿ, ਜੈਨਮਤਿ ਰਤਿ ਅਨੁਸਾਰਿਧੇ ਏ ॥ ੬ ॥ ਚਾਰ ਗਤਿ ਚੋਪਤਾ ਚਿਵਨਨਾ ਚੂਕਵੀ, ਸ਼ਿਵ ਗਧਾ ਤਾਸ ਧਰ ਨਮਨ ਜਾਵੇ ॥ ਬਾਲਰੂਪੇ ਸੁਰ ਤਿਛਾਂ, ਜਨਨੀ ਮੁਖ ਜੋਵਤਾਂ, ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ੁਭਵੀਰ ਆਨੰਦ ਪਾਵੇ ॥ ੭ ॥

॥ ਕਾਵਿਤ੍ਰੁ ॥ ਉਪਾਤਿਵੁਤਾਮ ॥

ਭੋਗੀ ਧਾਇਲੋਕਨਤੋਡਪਿ ਧੋਗੀ, ਬਭੂਵ ਪਾਤਾਲਪਦੇ ਨਿਧੋਗੀ, ਕਲਾਣਕਾਰੀ ਹੁਰਿਤਾਪਲਾਰਿ, ਦਸਾਵਤਾਰੀ ਵਰਦ: ਸਪਾਖਰ੍ਵ : ॥ ੧ ॥

ਮੰਤ੍ਰ : ਤੱਤ੍ ਭ੍ਰਾਂ ਸ਼੍ਰੀ ਪਰਮਪੁਰਖਾਧ, ਪਰਮੇਖਰਾਧ, ਜਨਮ - ਜੜਾ - ਮੂਰਤੁ - ਨਿਵਾਰਖਾਧ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੇ ਜਿਨੇਨਾਧ, ਪੁਖਾਣਿ ਧਾਖਮਹੈ ਸਵਾਹਾ ॥

॥ ਅਥ ਚਿਵਨਕਲਾਣਕੇ ਦਿਤੀਧ ਫਲ ਪ੍ਰੁਜਾ ॥

ਹੁਹਾ ਕੁਖਣ ਚਤੁਰੀ ਚੈਤਰਨੀ, ਪ੍ਰਣਾਈ ਸੁਰ ਤੇਹ ॥ ਵਾਮਾ ਮਾਤ ਉਦਰ ਨਿਸ਼ਿ, ਅਵਤਰਿਆ ਗੁਣਗੇਹ ॥ ੧ ॥ ਸੁਪਨ ਚਤੁਰੁਦੁਸ਼ ਮੋਟਕਾਂ, ਫੇਖੇ ਮਾਤਾ ਤਾਮ ॥ ਰਖਣੀ ਸਮੇ ਨਿਜ ਮਨਿਦਰੇ, ਸੁਖ ਸ਼ਾਥਾ ਵਿਸ਼ਾਮ ॥ ੨ ॥

ਕਾਲ

(ਮੇਥਾਤ ਵਾਮੀਨੇ, ਕੋਖਾ ਸਮਝਿ ਪਾਮੀ ਰੇ - ਅੇ ਦੇਸ਼)

ਤੁਹੋ ਮਾਸ ਵਸੰਤ ਫਲੀ ਵਨਰਾਞ ਰੇ, ਰਾਧਾਨੇ ਸਹਕਾਰ ਵਾਲਾ ॥ ਕੇਤਕੀ ਜਾਈਨੇ ਮਾਲਤੀ ਰੇ, ਅਮਰ ਕੇ ਜੰਕਾਰ ਵਾਲਾ ॥ ਕੋਥਲ ਮਦਭਰ ਟਹੁੰਕਤੀ ਰੇ, ਬੇਠੀ ਆਂਬਾ ਢਾਣ ਵਾਲਾ ॥ ਛੱਦ ਯੁਗਲ ਜਣ ਜੀਲਤਾਂ ਰੇ, ਵਿਮਲ ਸਰੋਵਰ ਪਾਣ ਵਾਲਾ ॥ ਮੰਦ ਪਵਨਨੀ ਲਹੇਰਮਾਂ ਰੇ, ਮਾਤਾ ਸੁਪਨ ਨਿਹਾਣਵਾਲਾ ॥ ਅੇ ਆਂਕਣੀ ॥

ਦੀਠੀ ਪ੍ਰਥਮ ਗਜ ਉਝਵਲੋ ਰੇ, ਬੀਜੇ ਵ੃ਖਭ ਗੁਣਵਾਂਤ ਵਾਲਾ । ਗ੍ਰੀਜੇ ਸਿੰਹ ਜ ਕੇਸਰੀ ਰੇ, ਚੋਥੇ ਸ਼੍ਰੀਦੇਵੀ ਮਹਿਤਵਾਲਾ ॥ ਮਾਣਯੁਗਲ ਫੂਲ ਪਾਂਚਮੇ ਰੇ, ਛਹੂ ਰੋਹਿਣੀ ਕੱਤ ਵਾਲਾ ॥ ਤੁਗਤੋ ਸੂਰਜ ਸਾਤਮੇ ਰੇ, ਆਈ ਘੁਝ ਲਹੁਕਤ ਵਾਲਾ ॥ ੩੩੦॥ ੧ ॥ ਨਵਮੇ ਕਲਾਣ ਰੂਪਾਤਸ਼ੋ ਰੇ, ਦਸਮੇ ਪਚਸਰ ਜਾਣਵਾਲਾ ॥ ਅਗਧਾਰਮੇ ਰਤਾਕਲੁ ਰੇ, ਬਾਰਮੇ ਦੇਵ ਵਿਮਾਨ ਵਾਲਾ ॥ ਗੁੰਝ ਰਤਨੋ ਤੇਰਮੇ ਰੇ, ਚਉਥਮੇ ਵਲੁਨਿ ਵਖਾਣ ਵਾਲਾ ॥ ਉਤਰਤਾਂ ਆਕਾਸਥੀ ਰੇ, ਪੇਸਤਾਂ ਵਦਨ ਪ੍ਰਮਾਣ ਵਾਲਾ ॥ ੩੩੦॥ ੨ ॥ ਮਾਤਾ ਸੁਪਨ ਲਈ ਜਾਗੀਧਾਂ ਰੇ, ਅਵਧਿ ਜੁਵੇ ਸੂਰਰਾਝ ਵਾਲਾ ॥ ਸ਼ਕਤਿ ਕਰੀ ਵੰਦੀਧਾ ਰੇ, ਜਨਨੀ ਉਦਰ ਜਿਨਰਾਝ ਵਾਲਾ ॥ ਅੇਥੇ ਸਮੇ ਈਂਦ੍ਰ ਤੇ ਆਵੀਧਾ ਰੇ, ਮਾ ਆਗਨ ਧਰੀ ਲਾਜ ਵਾਲਾ ॥ “ਪੁਝਵਤੀ ਤੁਮੇ ਪਾਮੀਧੁ ਰੇ, ਤ੍ਰਣ ਭੁਵਨਨੁ ਰਾਝਵਾਲਾ” ॥ ੩੩੦॥ ੩ ॥ ਚੌਥ ਸੁਪਨਨਾ ਅਰਥ ਕਈ ਰੇ, ਈਂਦ੍ਰ ਗਧਾ ਨਿਜ ਢਾਮ ਵਾਲਾ ॥ ਚਉਥ ਈਂਦ੍ਰ ਮਣੀ ਗਧਾ ਰੇ, ਨਂਦੀਸਰ ਜਿਨਧਾਮ ਵਾਲਾ ॥ ਅਥਵਾਨ ਕਲਾਣਕ ਉਤਸਵੇ ਰੇ, ਸ਼੍ਰੀ ਫਲਪੂਜਾ ਢਾਮ ਵਾਲਾ ॥ ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ੁਭਵੀਰ ਤੇਣੇ ਸਮੇਰੇ, ਜਗਤਚਲ ਵਿਸ਼ਾਮ ਵਾਲਾ ॥ ੩੩੦॥ ੪ ॥

॥ ਕਾਵਿਤ੍ਰੁ ॥ ਉਪਾਤਿਵੁਤਾਮ ॥

ਭੋਗੀ ਧਾਇਲੋਕਨਤੋਡਪਿ ਧੋਗੀ, ਬਭੂਵ ਪਾਤਾਲਪਦੇ ਨਿਧੋਗੀ, ਕਲਾਣਕਾਰੀ ਹੁਰਿਤਾਪਲਾਰਿ, ਦਸਾਵਤਾਰੀ ਵਰਦ: ਸਪਾਖਰ੍ਵ : ॥ ੧ ॥

ਮੰਤ੍ਰ : ਤੱਤ੍ ਭ੍ਰਾਂ ਸ਼੍ਰੀ ਪਰਮਪੁਰਖਾਧ, ਪਰਮੇਖਰਾਧ, ਜਨਮ - ਜੜਾ - ਮੂਰਤੁ - ਨਿਵਾਰਖਾਧ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੇ ਜਿਨੇਨਾਧ, ਫਲਾਨਿ ਧਾਖਮਹੈ ਸਵਾਹਾ ॥

॥ अथ जन्म कल्याणके तृतीय अक्षत पूजा ॥

कुछा रवि उदये नृप तेजिया, सुपनपाठक निज गेह ॥ चउद सुपन झण सांभणी, वणीय विसजर्या तेह ॥ १ ॥ ग्रण ज्ञानशुं उपना, त्रेवीशमां अरिहंत ॥ वामा उर सर हंसलो, दिन दिन वृद्धि लहंत ॥ २ ॥ डोहला पूरे, भूपति, सभियो वृद्ध समेत ॥ जिन पूजे अक्षत धरी, चामर पंखा लेत ॥ ३ ॥

४१७

(यत चोर्खे नवि करीअ - ए देशी)

रमती गमती हमुने साहेली, बिहु भणी लीज्जाओ एक ताणी ॥ सभि आज अनोपम दिवाणी ॥ लील विलासे पूरणमासे. पोष दशम निशि रठीयाणी ॥ सभि० ॥ १ ॥ पशु पंखी वसीयां वनवासी, ते पशु सुखीयां समकाणी ॥ सभि० ॥ ईशराते घर घर उत्सवसें, सुभिया जगतमें नरनारी ॥ सभि० ॥ २ ॥ उत्तमग्रह विशाखायोगे, जन्म्या प्रभुज्ज ज्यकारी ॥ सभि ॥ साते नरके थयां अजुवाणां, थावरने पशु सुभकारी ॥ सभि० ॥ ३ ॥ मात नभी आठे दिग्कुमरी, अधोलोकनी वसनारी ॥ सभि० ॥ सूति घर ईशाने करती, योजन एक अशुचि टाणी ॥ सभि० ॥ ४ ॥ उर्ध्व लोकनी आठ कुमारी, वरसावे ज्ञा कुसुमाणी ॥ सभि० ॥ पूर्वदृयक अड दर्पण धरती, दक्षिणानी अड कलशाणी ॥ सभि० ॥ ५ ॥ अड पञ्चिमनी पंखा धरती, उत्तर अड चामर धारी ॥ सभि० ॥ विदिशनी यउदीप धरती दृयक द्वीपनी यउआणी ॥ सभि० ॥ ६ ॥ केण तथां घर ग्राह्य करीने, भर्दन स्नान अलंकारी ॥ सभि० ॥ रक्षा पोटली बांधी बिहुने मंटिर मेल्या शाषागारी ॥ सभि० ॥ ७ ॥ प्रभु मुखकम्ले अभरी भभरी, रास रमंती लटकाणी ॥ सभि० ॥ प्रभु माता तुं जगतनी माता, जगदीपकनी धरनारी ॥ सभि० ॥ ८ ॥ माता तुं नंदन धशुं ज्ञवो, उत्तम ज्ञवने उपकारी ॥ सभि० ॥ छपन दिग्कुमारि गुण गाती, श्री शुभवीर वयनशाणी ॥ सभि० ॥ ९ ॥

॥ काव्यम् ॥ ७५ अतिवृत्तम् ॥

भोगी यादलोकनतोऽपि योगी, भभूव पातालपदे नियोगी,
कल्याणकारी हुरितापहारि, दशावतारी वरदः सपार्श्वः ॥ १ ॥

मंत्र : अँ छौं श्री परमपुरुषाय, परमेश्वराय, जन्म - जरा - मृत्यु -
निवारणाय, श्रीमते जिनेन्नाय, अक्षतापूर्ण पञ्चमहे स्वाहा ॥

॥ अथ जन्मकल्याणके चतुर्थ जलपूजा ॥

कुछा चलितासन सोहमपति, रथि विमान विशाण ।
प्रभु जन्मोत्सव कारणे, आवंता तत्काण ॥ १ ।

४१८

(काज सिङ्गां सकण हवे सार - ए देशी)

हवे शक सुधोपा वज्जवे, सहु देव देवी सर्व भिलावे ॥ करे पालक सूर अभिधान, तेणे पालक नामे विमान ॥ १ ॥ प्रभु पासनुं मुखुं जोवा, भवोभवनां पातिक जोवा ॥ चाले सूर निज टोणे, मुख मंगणिक माणा जोले ॥ प्रभु० ॥ २ ॥ सिंहासन बेठा चलिया, हरि बहुदेवे परवरिया ॥ नारी भित्रना प्रेर्या आवे, केईक पोताने भावे ॥ प्रभु० ॥ ३ ॥ हुक्मे केई भक्ति करवा, वणी केईक कौतक जोवा ॥ हय कासर केसरी नाग, फणी गडू चढवा कोई छाग ॥ प्रभु० ॥ ४ ॥ वाहन विमान निवास, संकीर्ण थयुं आकाश ॥ केई बोले करता ताढा, सांकडा भाई पर्वना दहाडा ॥ प्रभु० ॥ ५ ॥ ईहां आव्या सर्व आनंदे, जिनजननीने हरि वंदे ॥ पांच रुपे हरि प्रभु हाथ, एक छार धरे शिर नाथ ॥ प्रभु० ॥ ६ ॥ बे बाजु चामर ढाले, एक आगण वज उलाणे ॥ जै भेरु धरी उत्संगे, ईद्र चोसठ भणिया रंगे ॥ प्रभु० ॥ ७ ॥ क्षीरोदक गंगा वाणी, मागद वरदामनां पाणी ॥ जाति आठना कणश भरीने, अठीसें अभिषेक करीने ॥ प्रभु० ॥ ८ ॥ दीवो मंगण आरति कीजे, चंदन कुसुम करी पूजे ॥ गीत वाजित्रना भहु ठाठ, आलेखे मंगण आठ ॥ प्रभु० ॥ ९ ॥ ईत्यादिक उत्सव करता, जै भाता पासे धरता ॥ कुंडल युगल वख ओशीके, दगो गोडी रतनमयी मूँडे ॥ प्रभु० ॥ १० ॥ कोडी बत्रीस रत्न रुपैया, वरसावी ईद्र उच्चरिया ॥ जिन भाताशुं जे धरे खेद, तस मस्तक थाशे छेद ॥ प्रभु० ॥ ११ ॥ अंगुठे अमृत वाणी, नंदीसर करे अहार्द ॥ दैर राजा पुत्र वधार्द, घर घर तोरण विरचार्द ॥ प्रभु० ॥ १२ ॥ दश दिन ओच्छव मंडावे, आरमे दिन नात जिमावे ॥ नाम थापे पार्श्वकुमार, शुभ वीरविजय ज्यकार ॥ प्रभु० ॥ १३ ॥

॥ काव्यम् ॥ ७५ अतिवृत्तम् ॥

भोगी यादलोकनतोऽपि योगी, भभूव पातालपदे नियोगी,
कल्याणकारी हुरितापहारि, दशावतारी वरदः सपार्श्वः ॥ १ ॥

मंत्र : अँ छौं श्री परमपुरुषाय, परमेश्वराय, जन्म - जरा - मृत्यु -
निवारणाय, श्रीमते जिनेन्नाय, ज्वलं पञ्चमहे स्वाहा ॥

॥ અથ જન્મકલ્યાણકે પંચમ ચંદન પૂજા ॥

દાદા અમૃતપાને ઉછર્યા, રમતા પાસકુમાર ॥ અહિ લંઘન નવ કર તનુ, વરતે અતિશય ચાર ॥ ૧ ॥ યૌવન વય પરભુ પામતાં, માત પિતાદિક જેહ ॥ પરણાવે નૃપતુન્ત્રિકા, પ્રભાવતી ગુણ ગેહ ॥ ૨ ॥ ચંદનઘરી ઘનસારશું નિજ ઘર ચૈત્ય વિશાળ પૂજોપકરણ મેળવી, પૂજે જગતદ્યાળ ॥ ૩ ॥

૬૧૭

(બાળપણે યોગી હુા માઈભિલા દોને)

સોના રૂપાકે સોગઠે, સાંયા ખેલત બાળ ॥ ઈદ્રાણી મુખ દેખતે, હરિ હોત હે રાજ ॥ ૧ ॥ એક દિન ગંગાકે બિચે, સૂર સાથ બહોરા ॥ નારી ચકોરા અસ્સરા, બહોત કરત નિહોરા ॥ ૨ ॥ ગંગાકે જળ જીલતે, છાંદી બદલિયાં ॥ ખાવન ખેલ ખેલાયકે, સવિ મંદિર વળિયાં ॥ ૩ ॥ બેઠે મંદિર માળિયે, સારી આલમ દેખે ॥ હાથ પૂજાપા લે ચલે, ખાન પાન વિશેષે ॥ ૪ ॥ પૂછ્યા પડુતર દેત હૈ, સુનો મોહન મેરે ॥ તાપસકુ વંદન ચલે, ઉઠી લોક સબેરે ॥ ૫ ॥ કમઠ્યોગી તપ કરે, પંચ અજિની જવાળા ॥ હાથ લાલ કદામણી, ગળે મોહનમાળા ॥ ૬ ॥ પાસ કુંઅર દેખણ ચલે, તપસીપે આયા; ઓહીનાણે દેખકે, પીછે યોગી બોલાયા ॥ ૭ ॥ સુણ તપસી સુખ લેનકું, જોપે ઝોગટ માલે ॥ અજ્ઞાનસે અજિન બિચે, યોગકું પરજાલે ॥ ૮ ॥ કમર કહે સુણ રાજવી, તુમે અશ્વ ખેલાઓ ॥ યોગી કે ઘર હૈ બડે, મતકો બતલાઓ ॥ ૯ ॥ તેરા ગુરુ કોન હે બડા, જિણે યોગ ધરાયા ॥ નહિ ઓળખાયા ધર્મ કું, તનુ કણ બતાયા ॥ ૧૦ ॥ હમ ગુરુ ધર્મપિછાનતે, નહિ કવડી પાસે ॥ ભૂલ ગયે હુનિયા દિશા, રહતે બનવાસે ॥ ૧૧ ॥ બનવાસી પશુ પંખીયા, ઐસે તુમ યોગી, યોગી નહીં પણ ભોગીયા, સંસારકે સંગી ॥ ૧૨ ॥ સંસાર બૂરા છોકે, સુણ હો લધુ રાજા ॥ યોગી જંગલ સેવતે, લેઈ ધર્મ અવાજા ॥ ૧૩ ॥ દયા ધર્મકા મૂલ હૈ, કયા કાન હુંકાયા ॥ જીવદ્યા નહુ જીનતે, તપ ઝોગટ માયા ॥ ૧૪ ॥ બાત દયાકી દાખિયે, ભૂલચૂક હમારા ॥ બેર બેર કયા બોલણા, ઐસા ડાકડમાલા ॥ ૧૫ ॥ સાંઈ હુકમસે સેવકે, બડા કાણ ચિરાયા ॥ નાગ નિકાલા એકીલા, પરજલતી કાયા ॥ ૧૬ ॥ સેવક મુખ નવકારસે, ધરણોંડ્ર બનાયા ॥ નાગકુમારે દેવતા, બહુ ઋદ્ધિ પાયા ॥ ૧૭ ॥ રાણી સાથ વસંતમે, વનભીતર પેઠે ॥ પ્રાસાદ સુંદર દેખીને, ઉહાં જાકર બેઠે ॥ ૧૮ ॥ રાજિમતી કું છોડકે, નેમ સંજમલીના ॥ ચિત્રામણ જિન જોવતે, વૈરાગે ભીના ॥ ૧૯ ॥ લોકાંતિક સુર તે સમે, બોલે કર જોરી ॥ અવસર સંજમ લેનકા, અબ બેર હૈ થોરિ ॥ ૨૦ ॥ નિજ ઘર આયે નાથજી, પિયા ખિણ ખિણ રોવે ॥ માતપિતા

સમજાયકે, દાન વરસી દેવે ॥ ૨૧ ॥ દીન હુઃખીયા સુખીયા કિયા, દારિદ્રકું ચૂરે ॥ શ્રી શુભવીર હરિ તિહાં, ઘન સઘળો પૂરે ॥ ૨૨ ॥

॥ કાવ્યમુ ॥ ઉપાત્તિવૃત્તામ ॥

ભોગી યાદલોકનતોડપિ યોગી, બભૂવ પાતાલપદે નિયોગી, કલ્યાણકારી દુરિતાપહારિ, દશાવતારી વરદઃ સપાશર્વ : ॥ ૧ ॥

મંત્ર : અં છી શ્રી પરમપુરુષાય, પરમેશ્વરાય, જન્મ - જરા - મૃત્યુ - નિવારણાય, શ્રીમતે જિનેન્નાય, ચંદનં યજ્ઞમહે સ્વાહા ॥

દીક્ષા કલ્યાણકે પણ ધૂપપૂજા

દાદા વરસીદાનને અવસરે, દાન લીએ ભવ્ય તેહ ॥ રોગ હરે ખદ્ર માસનો પામે સુંદર દેહ ॥ ૧ ॥ ધૂપઘટા ધરી હાથમાં, દીક્ષા અવસર જાગ ॥ દેવ અસંખ્યા મજ્યા તિહાં, માનું સંજમ ઠાગ ॥ ૨ ॥

૬૧૮

(દેખો, ગતિ દેવની રે - એ દેશી)

ગીસ વરસ ઘરમાં વસ્યા રે, સુખભર વામાનંદ ॥ સંયમ રસિયા જીણીને રે, મળિયા ચોસઠ ઈદ્ર ॥ નમો નિત્ય નાથજી રે, નિરખત નયના નંદ નમો• ॥ ૧ ॥ એ આંકણી... ॥ તીર્થોદક વર ઔષધિ રે, મેળવતા બહુ ઠાઈ ॥ આઈ જતિ કળશા ભરી રે, એક સહસ ને આઈ નમો• ॥ ૨ ॥ અશ્વસેન રાજ ધૂરે રે, પાછળ સૂર અભિષેક ॥ સુરતરૂ પેરે અલંકયરિ, દેવ ન ભૂલે વિવેક, નમો• ॥ ૩ ॥ વિશાલા નૃપશિબિકા રે, બેઠા સિંહાસન નાથ ॥ બેઠી વડેરી દક્ષિણે રે, પટ શાટક લેઈ હાથ નમો• ॥ ૪ ॥ વામદિશે અંબ ધાતરી રે, પાછળ ધરી શાણગાર ॥ છત્ર ધરે એક યૌવના રે, ઈશાન ફળ કરનાર નમો• ॥ ૫ ॥ અજિન કોણાએ એક યૌવના રે રયાણ મય પંખો હાથ ॥ ચલત શિબિકા ગાવતી રે, સર્વ સાહેલી સાથ ॥ નમો• ॥ ૬ ॥ શક ઈશાન ચામર ધરે રે, વાજિત્રનો નહિ પાર ॥ આઈ મંગળ આગળ ચલે રે, ઈદ્રધ્વજા જલકાર ॥ નમો• ॥ ૭ ॥ દેવ દેવી નર નારીઓ રે, જોઈ કરે પ્રણામ ॥ કુળમાં વડેરા સજજના રે, બોલે પ્રભુને તામ ॥ નમો• ॥ ૮ ॥ જિત નિશાન ચાડવજો રે, મોહની કરી ચકચુર ॥ જેમ સંવત્સર દાનથી રે, દારિદ્ર કાઢ્યાં ધૂર ॥ નમો• ॥ ૯ ॥ વરઘોડેથી ઊતર્યા રે, કાશીનયરની બહાર ॥ આશ્રમ પદ ઉધાનમાં રે, વૃક્ષ અશોક રસાણ ॥ નમો• ॥ ૧૦ ॥ અહુમ તપ ભૂખણ તજી રે, ઉચ્ચરે મહાપ્રત ચાર ॥ પોષ બહુલ એકાદશી રે, ત્રય સયાં પરિવાર ॥ નમો• ॥ ૧૧ ॥ મન: પર્યવત તવ ઉપનું રે, ખંધ ધરે જગદીશ ॥ દેવદૂષ્ય ઠંડે દીધું રે, રહેશે વરસ ચતુરીસ ॥ નમો• ॥ ૧૨ ॥ કાઉસરગ મુદ્રાને રહ્યા રે, સૂર નંદીશર જાત ॥ માતાપિતા વંદી વળ્યા રે, શ્રી શુભવીર પ્રભાત ॥ નમો• ॥ ૧૩ ॥

॥ કાવ્યમુ ॥ ઉપજાતિવૃત્તમ ॥

ભોગી યાદલોકનતોડપિ યોગી, બભૂવ પાતાલપદે નિયોગી,
કલ્યાણકારી દુરિતાપહારિ, દશાવતારી વરદઃ સપાર્શ્વ : ॥ ૧ ॥

મંત્ર : અં છી શ્રી પરમપુરુષાય, પરમેશ્વરાય, જન્મ - જરા - મૃત્યુ -
નિવારણાય, શ્રીમતે જિનેજ્ઞાય, ધૂપં યજ્ઞમહે સ્વાહા ॥

॥ અથ કેવલજ્ઞાન કલ્યાણકે સમ્મ દીપક પૂજા ॥

કુદા સારથી ધન્ય ધરે પારણું, પ્રથમ પ્રભુએ કીધ ॥ પંચ દિવ્ય પ્રગટાવીને,
તાસ મુક્તિ દીધ ॥ ૧ ॥ જગદીપક પ્રગટાવવા, તપ તપતા રહી તાણ ॥ તેણે
દીપકની પૂજના, કરતાં કેવલનાણ ॥ ૨ ॥

૩૧૭

(મહાવીર પ્રભુ ધેર આવે - એ દેશી)

પ્રભુ પારસનાથ સીધાવ્યા, કાંદબરી અટવી આવ્યા ॥ હુંડ નામે સરોવર તીરે,
બર્ધુ પંકજ નિર્મળ નીરે રે ॥ મન મોહન સુંદર મેળા, ધન્ય લોક નગર ધન્ય
વેળા રે ॥ મનો ॥ ૧ ॥ એ આંકણી ॥ કાઉસર્ગ મુદ્રા પ્રભુ ઠાવે, વનહાથી
તિહાં એક આવે ॥ જળ શુંઢ ભરી નહવરાવે, જિન અંગ કમળ ચઢાવે રે ॥ મનો ॥
૨ ॥ કલિકુંડ તીરથ તિહાં થાવે, હસ્તિ ગતિ દેવની પાવે ॥ વળી કોત્સુભ
વન આણંદે, ધરણેન્દ્ર વિનય ધરી વંદે રે ॥ મનો ॥ ૩ ॥ ત્રણ્ય દિન ફણી છન્ન
ધરાવે, અહિછત્રા નગરી વસાવે ॥ ચાલતા તાપસ ધર પૂંઠે, નિશ આવી વસ્યા
વડ હેઠે રે ॥ મનો ॥ ૪ ॥ થયો કમઠ મરી મેઘમાળી, આવ્યો વિભંગ નિહાળી
॥ ઉપસર્ગ કર્યા બહુ જીતિ, નિશ્ચલ દીઠી જિન છાતીરે ॥ મનો ॥ ૫ ॥ ગગને
જળ ભરી વાદળીયો, વરસે ગાજે વીજળીયો ॥ પ્રભુ નાસા ઉપર જળ જાવે, ધરણેન્દ્ર
પ્રિયા સહ આવે રે ॥ મનો ॥ ૬ ॥ ઉપસર્ગ હરી પ્રભુ પૂજી, મેઘમાળી પાપથી
પૂજી ॥ જિન ભક્તિ સમક્ષિત પાવે, બેહુ જણ સ્વર્ગ સિધાવે રે ॥ મનો ॥ ૭ ॥
આવ્યા કાશી ઉદ્ઘાને, રહ્યા સ્વામી કાઉસર્ગ ધ્યાને ॥ અપૂરવ વીર્ય ઉલ્લાસે,
ધનધાતી ચાર વિનાસે રે ॥ મનો ॥ ૮ ॥ ચોરાશી ગયા દિન આખા, વાઠ ચૈતર
ચોથ વિશાખા ॥ અહુમ તરુ ધાતકી વાસી, થયા લોકાલોક પ્રકાશી રે ॥ મનો ॥
૯ ॥ મળે ચોસઠ ઠંડ તે વાર, રચે સમવસરણ મનોહાર ॥ સિંહાસન સ્વામી
સુહાવે, શિર ચામર ચ્યત્ર ઢળાવે રે ॥ મનો ॥ ૧૦ ॥ ચોતીસ અતિશય થાવે,
વનપાળ વધામણી લાવે ॥ અશ્વસેન ને વામારાણી, પ્રભાવતી હર્ષ ભરાણી રે
॥ મનો ॥ ૧૧ ॥ સામઈયું સજી સહુ વંદે, જિનવાણી સુણી આણંદે ॥ સસરો
સાસુ વહુ સાથે, દીક્ષા લીધી પ્રભુ હાથે રે ॥ મનો ॥ ૧૨ ॥ સંધ સાથે ગણીપદ

ધરતા, સૂર જ્ઞાન મહોત્સવ કરતા ॥ સ્વામી દેવછંદે સોહાવે, શુભ વીર વચ્ચન
રસ ગાવે રે ॥ મનો ॥ ૧૩ ॥

॥ કાવ્યમુ ॥ ઉપજાતિવૃત્તમ ॥

ભોગી યાદલોકનતોડપિ યોગી, બભૂવ પાતાલપદે નિયોગી,
કલ્યાણકારી દુરિતાપહારિ, દશાવતારી વરદઃ સપાર્શ્વ : ॥ ૧ ॥

મંત્ર : અં છી શ્રી પરમપુરુષાય, પરમેશ્વરાય, જન્મ - જરા - મૃત્યુ -
નિવારણાય, શ્રીમતે જિનેજ્ઞાય, દીપં યજ્ઞમહે સ્વાહા ॥

અથ નિર્વાણકલ્યાણકે આષમ નૈવેદ્યપૂજા

કુદા શુભ આદે દશ ગણધરા. સાધુ સોળ હજાર ॥ અડતીસ સહસ તે
સાધવી, ચાર મહાપ્રત ધાર ॥ ૧ ॥ એક લાખ ચઉસઠ સહસ છે, શ્રાવકનો
પરિવાર ॥ સગવીસ સહસ તે શ્રાવિકા, તિગ લખ ઉપર ધાર ॥ ૨ ॥
દેશવિરતિધર એ સહુ પૂજે જિન ગ્રાણ કાળ ॥ પ્રભુ પડિમા આગળ ધરે નિત્ય
નૈવેદનો થાળ ॥ ૩ ॥

૩૧૮

(એક સમે શામળિયાજ વૃંદાવનમાં - એ દેશી)

રંગરસિયા રંગરસ બન્યો ॥ મનમોહનજી ॥ કોઈ આગળ નવિ કહેવાય
॥ મનનુ મોહું રે મનમોહનજી ॥ વેધકતા વેધક લહે ॥ મનો ॥ બીજા બેઠા
વા ખાય ॥ મનનું ॥ ૧ ॥ લોકોત્તર ફળ નીપજે ॥ મનો ॥ મ્હોટો પ્રભુનો
ઉપકાર ॥ મનો ॥ કેવળનાણ દિવાકરુ ॥ મનો ॥ વિચરંતા સૂર પરિવાર ॥
મનનું ॥ ૨ ॥ કનક કમળ પગલાં ઠવે ॥ મનો ॥ જળબંદ કુસુમ વરસાત
॥ મનનું ॥ ૩ ॥ શિર છત્રવાળી ચામર ઢળે ॥ મનો ॥ તરુ નમતાં મારગ જાત
॥ મનનું ॥ ૪ ॥ ઉપદેશી કોઈ તારીયા ॥ મનો ॥ ગુણ પાંત્રીસ વાણી રસાણ
॥ મનનું ॥ ૫ ॥ નર નારી સૂર અસરા ॥ મનો ॥ પ્રભુ આગળ નાટકશાળ
॥ મનનું ॥ ૬ ॥ અવનીતળ પાવન કરી ॥ મનો ॥ અંતિમ ચોમાસું જાણ
॥ મનનું ॥ ૭ ॥ સમેતશિખર ગિરિ આવીયા ॥ મનો ॥ ચાડતા શિવધર સોપાન
॥ મનનું ॥ ૮ ॥ શ્રાવજ્ઞ સુદિ આઠમ દિને ॥ મનો ॥ વિશાખાએ જગદીશ
॥ મનનું ॥ ૯ ॥ અણસણ કરી એકમાસનું ॥ મનો ॥ સાથે મુનિવર તેત્રીસ ॥ મનનું
॥ ૧૦ ॥ કાઉસર્ગમાં મુક્તિ વર્યા ॥ મનો ॥ સુખ પામ્યા સાછિ અનંત ॥
મનનું ॥ ૧૧ ॥ એક વખત સમશ્રેષ્ઠિથી ॥ મનો ॥ નિકર્મ ચઉ દ્રષ્ટાંત ॥ મનનું
॥ ૧૨ ॥ સુરપતિ સંધળ તિહાં મળે ॥ મનો ॥ ક્ષીરોદધિ આણે નીર ॥ મનનું ॥
॥ સ્નાન વિલેપન ભૂષણે ॥ મનો ॥ દેવદૂષ્યે સ્વામી શરીર ॥ મનનું ॥ ૧૩ ॥

॥ શોભાવી ધરી શિબિકા ॥ મનો ॥ વાજિંત્રને નાટક ગીત ॥ મનહું ॥ ચંદન ચય પરજાળતા ॥ મનો ॥ સૂર ભક્તિ શોકસહિત ॥ મનહું ॥ ૯ ॥ થૂભ કરે તે ઉપરે ॥ મનો ॥ ભાવ ઉદ્ઘોત ગયે થકે ॥ મનો ॥ દિવાળી કરતા દેવ ॥ મનહું ॥ દાઢાદિક સ્વર્ગ સેવ ॥ મનહું ॥ ૧૦ ॥ નંદીસર ઉત્સવ કરે ॥ મનો ॥ કલ્યાણશક મોક્ષાનંદ ॥ મનહું ॥ વર્ષ અર્ધીસેં આંતરું ॥ મનો ॥ શુભવીરને પાસ જિણાંદ ॥ મનહું ॥ ૧૧ ॥

॥ કાલ્યમૃ ॥ ઉપજાતિવૃત્તામ ॥

ભોગી યાદલોકનતોડપિ યોગી, બભૂવ પાતાલપદે નિયોગી,
કલ્યાણકારી હુરિતાપહારિ, દશાવતારી વરદ: સપાર્શ્વ : ॥ ૧ ॥

મંત્ર : ઽં છૂરી શ્રી પરમપુરુષાય, પરમેશ્વરાય, જન્મ - જરા - મૃત્યુ -
નિવારણાય, શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય, નેવેદ્ય પજીમહે સ્વાહા ॥

॥ અથ ગીતં ॥

(ખરે આવો ઠોલા - એ દેશી)

ઉત્સવ રંગ વધામણાં, પ્રભુ પાસને નામ ॥ કલ્યાણશક ઉત્સવ કિયો, ચઢતે
પરિણામે ॥ ઉત્સવો ॥ ૧ ॥ શતવર્ષયુ જીવીને, અક્ષયસુખ સ્વામી ॥ તુમ
પદ સેવા ભક્તિમાં, નવિ રાખું ખામી ॥ ઉત્સવો ॥ ૨ ॥ સાચી ભક્તે સાહેબા,
રીજો એક વેળા ॥ શ્રી શુભવીર હુવે સદા, મનવાંછિત મેળા ॥ ઉત્સવો ॥
૩ ॥ ગાયો ગાયો રે, શંખેશ્વર સાહેબ ગાયો ॥ યાદવલોકની જરા નિવારી,
જિનજી જગત ગવાયો ॥ પંચ કલ્યાણશક ઉત્સવ કરતાં, અમ ઘર રંગ વધાયો
રે ॥ શંખેશ્વરો ॥ ૧ ॥ તપગચ્છ શ્રી સિંહસૂરિના સત્યવિજય બુધ ઠાયો ॥
કપૂરવિજય ગુરુ બિમાવિજય તસ, જસવિજયો મુનિરાયો રે શંખો ॥ ૨ ॥ તાસ
શિષ્ય સંવેગી ગીતારથ, શાંત સુધારસ નાદ્યો ॥ શ્રી શુભવિજય સુગુરુ સુપસાયે,
જ્યકમળા જગ પાયો રે ॥ શંખો ॥ ૩ ॥ રાજનગરમાં રહી ચોમાસું, કુમતિ
કુતર્ક હઠાયો ॥ વિજય દેવેન્દ્રસૂરીશ્વર રાજ્યે, એ અધિકાર બનાયો રે ॥ શંખો
॥ ૪ ॥ અઠારસે નેવ્યાસી અક્ષયાગ્રીજ, અક્ષત પુણ્ય ઉપાયો ॥ પંડિત વીરવિજય
પદ્માવતી, વાંછિત દાય સુહાયો રે ॥ શંખેશ્વરો ॥ ૫ ॥

શ્રી શાંતુંજ્ય મહિમા ગાર્ભિત

શ્રી નવાણું પ્રકારી પૂજા

વિદ્યા

જઘન્યથી કળશ ગ્રહણ કરનાર નવ શ્રાવક અને ઉત્કૃષ્ટપણે નવાણું શ્રાવક
જાણવા, તથા જઘન્યથી નવ જાતિનાં પ્રત્યેકે અગિયાર ફળ લઈને, પ્રત્યેક પૂજા
દીઠ નવ નવ ફળ મૂકવા. એમ અગિયારને નવ ગુણા કરીએ તે વારે નવાણું
ફળ થાય. એમ જ સુખદી આદિ પણ જઘન્યથી નવ જાતિની અગિયાર અગિયાર
નંગ લાવીને, પ્રત્યેક પૂજા દીઠ નવ નંગ મૂકવા. તથા નવાણું દીપક વંશમાલે
ધરીએ. તંદુલના સાથીયા નવાણું કરીએ.

જલ, ચંદન, પુણ્ય, ધૂપ, દીપ, ચંદન, નેવેદ્ય, ફળ - ૧૧ વર્ષત દરેક વર્ષતે ૮-૯
કરવા.

	પ્રથમ પૂજા	
કૃત્તિ	શ્રી શંખેશ્વર પાસજી, પ્રાણમી શુભગુરુ પાય ॥ વિમલાચલ ગુણ ગાઈશું, સમરી શારદ માય ॥ ૧ ॥ પ્રાયે એ ગિરિ શાશ્વતો, મહિમાનો નહિ પાર ॥ પ્રથમ જિણાં સમોસર્ય, પૂર્વ નવાણું વાર ॥ ૨ ॥ અઢી દીપમાં એ સમો, તીર્થ નહીં ફલદાય ॥ કળિયુગ કલ્યતરુ લહી, મુક્તાઙળ શું વધાય ॥ ૩ ॥ યાત્રા નવાણું જે કરે, ઉત્કૃષ્ટ પરિણામ ॥ પૂજા નવાણું પ્રકારની, રચતાં અવિયળ ધામ ॥ ૪ ॥ નવ કળશે અભિષેક નવ, એમ એકાદશ વાર ॥ પૂજા દીઠ શ્રીફળ પ્રમુખ, ઈમ નવાણું પ્રકાર ॥ ૫ ॥	

દીપ

(શુંભવદાની દેશી)

યાત્રા નવાણું કરીએ સલુણા, કરીયે પંચ સનાત ॥ સુનંદાનો કંત નમો ॥
ગુણાણું લખ નવકાર ગણીજે, દોય અંધમ છંડ સાત ॥ સું ॥ ૧ ॥ રથયાત્રા
પ્રદક્ષિણા દીજે, પૂજા નવાણું પ્રકાર ॥ સું ॥ ધૂપ દીપ ફળ નેવેદ્ય મૂકી, નમીયે
નામ હજાર ॥ સું ॥ ૨ ॥ આઠ અધિક શત ટૂંક ભલેરી, મહોટી તિહાં એકવીસ
॥ સું ॥ શાંતુંજ્યગિરિં ટૂંકે એ પહેલું નામ નમો નિશદિન ॥ સું ॥ ૩ ॥ સહસ
અધિક અંક મુનિવર સાથે, બાહુબલી શિવઠામ ॥ સું ॥ બાહુબલી^૨ ટૂંકનામ
એ બીજું ત્રીજું મલદેવી^૩ નામ ॥ સું ॥ ૪ ॥ પુંડરીકગિરિં નામ એ ચોથું,

પંચ કોડી મુનિ સિદ્ધ ॥ સુ• ॥ પાંચમી ટુંક શૈવતાંગિ^૫ કહીયે, તેણે એ નામ પ્રસિદ્ધ ॥ સુ• ॥ ૫ ॥ વિમલાચળ^૬ સિદ્ધરાજ^૭ ભગીરથ^૮ પ્રાણમી જે સિદ્ધકોણ^૯ ॥ સુ• ॥ છ'રી પાણી એણે ગિરિ આવી, કરીયે જન્મ પવિત્ર ॥ સુ• ॥ ૬ ॥ પૂજાએ પ્રભુ રીજવું રે, સાધું કાર્ય અનેક ॥ સુ• ॥ શ્રી શુભવીર હૃદયમાં વસો જો, અલબેલા ઘડી એક ॥ સુ• ॥ ૭ ॥

॥ કાવ્યભૂ ॥ હૃતવિલ્લંબિતકૃતભૂ ॥

ગિરિવરં વિમલાચળનામકં, ઋષભ મુખ્ય જિનાંશ્રિપવિત્રિતં,
હદિનિવેશ્ય જલૈર્જિન-પૂજનં, વિમલમાખ કરોમિ નિજાતમકં ॥ ૧ ॥

મંત્ર : અં છી શ્રી પરમપુરુષાય, પરમેશ્વરાય, જન્મ-જરા-મૃત્યુ-નિવારણાય,
શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય, જલાદિકં યજમહે સ્વાહા ॥

॥ ઈતિ પ્રથમ પૂજાભિષેક ઉત્તરપૂજા ૮ સંપૂર્ણ ॥ ૧ ॥

દ્વિતીય પૂજા

કૃષા એકેકું ડગલું ભરે, ગિરિ સન્મુખ ઉજમાળ ॥
કોડિ સહસ ભવનાં કર્યા; પાપ ખપે તતકાળ ॥ ૧ ॥

૬૧૭

(રાગ પૂર્વા : ધરી ધરી સાંભળો સાંઈ સલુજા)

ગિરિવર દરિસણ વિરલા પાવે, પૂરવ સંચિત કર્મ ખપાવે ॥ ગિરિ૦ ॥
ઋષભ જિનેશ્વર પૂજા રચાવે, નવ નવ નામે ગિરિગુણ ગાવે ॥ ગિરિ૦ ॥ ૧ ॥
એ આંકણી ॥ સહસ્રક્રમલ^{૧૦} ને મુક્તિનિલય^{૧૧} ગિરિ સિદ્ધાચળ^{૧૨}
શતકૂટ^{૧૩} કહાવે ॥ ગિરિ૦ ॥ ટંક^{૧૪} કંદબનો^{૧૫} કોડિનિવાસો^{૧૬}, લોહિત^{૧૭}
તાલદ્વજ^{૧૮} સૂર ગાવે ॥ ગિરિ૦ ॥ ૨ ॥ ઢંકાદિક પંચકૂટ સંજીવન, સૂર નર
મુનિ મળી નામ થપાવે ॥ ગિરિ૦ ॥ રયણખાણ જડીબુટી ગુફાઓ, રસુંપિકા
ગુરુ ઈહાં બતાવે ॥ ગિરિ૦ ॥ ૩ ॥ પણ પુન્યવંતા પ્રાણી પાવે, પુન્ય કારણ
પ્રભુ પૂજા રચાવે ॥ ગિરિ૦ ॥ દશકોટી શ્રાવકને જમાડે, જૈન તીર્થ યાત્રા કરી
આવે ॥ ગિરિ૦ ॥ ૪ ॥ તેથી એક મુનિ દાન દિયાતા, લાભ ઘણો સિદ્ધાચળ
થાવે ॥ ગિરિ૦ ॥ ચંદ્રશેખર નિજ ભગીની ભોગી, તે પણ એ ગિરિ મોક્ષે જાવે
॥ ગિરિ૦ ॥ ૫ ॥ ચાર હત્યારા નર પરદારા, દેવ ગુરુ દ્રવ્ય ચોરી ખાવે ॥
ગિરિ૦ ॥ ચૈત્રી કાર્તિકી પૂનમ યાત્રા, તપ જપ ધ્યાનથી પાપ જલાવે ॥ ગિરિ૦
॥ ૬ ॥ ઋષભસેન જિન આદિ અસંખ્યા, તીર્થકર મુક્તિસુખ પાવે ॥ ગિરિ૦
॥ શિવવધુ વરવા મંડપએ ગિરિ, શ્રી શુભવીર વચન રસ પાવે ॥ ૭ ॥

॥ કાવ્યભૂ ॥ હૃતવિલ્લંબિતકૃતભૂ ॥

ગિરિવરં વિમલાચળનામકં, ઋષભ મુખ્ય જિનાંશ્રિપવિત્રિતં,
હદિનિવેશ્ય જલૈર્જિન-પૂજનં, વિમલમાખ કરોમિ નિજાતમકં ॥ ૧ ॥

મંત્ર : અં છી શ્રી પરમપુરુષાય, પરમેશ્વરાય, જન્મ-જરા-મૃત્યુ-નિવારણાય,
શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય, જલાદિકં યજમહે સ્વાહા ॥

॥ ઈતિ દ્વિતીય પૂજાભિષેક ઉત્તરપૂજા ૧૮ સંપૂર્ણ ॥ ૨ ॥

તૃતીય પૂજા

કૃષા નેમિવિના ત્રૈવીશ પ્રભુ, આવ્યા વિમલગિરિંદ ॥
લાવિ ચોવીશી આવશે, પદ્મનાભાદિ જિંણેંદ ॥ ૧ ॥

૬૧૯

(મનમોહન મેરે - એ દેશી)

ધન ધન તે જગ પ્રાણિયા મનમોહન મેરે ॥ કરતા ભક્તિ પવિત્ર ॥ મ૦ ॥
પુષ્ટયરાશિ^{૧૯} મહાબલ ગિરિ^{૨૦} ॥ મ૦ ॥ દ્રદ્ધાક્તિ^{૨૧} શતપત્ર^{૨૨} ॥ મ૦ ॥ ૧ ॥
વિજ્યાનંદ^{૨૩} વધાણિયે ॥ મ૦ ॥ ભદ્રકંડ^{૨૪} મહાપિદ^{૨૫} ॥ મ૦ ॥ સૂરગિરિ^{૨૬}
મહાગિરિ^{૨૭} પુણ્યથી ॥ મ૦ ॥ આજ મેં નજરે દીઠ ॥ મ૦ ॥ ૨ ॥ અંશી યોજન પ્રથમારે
॥ મ૦ ॥ સિતેર સાઠ પચાસ ॥ મ૦ ॥ બાર યોજન સાત હાથનો ॥ મ૦ ॥ છંકે પહોળો
પ્રકાશ ॥ મ૦ ॥ ૩ ॥ પંચમકાળે પામવો ॥ મ૦ ॥ હુલાંડો પ્રભુ દેદાર ॥ મ૦ ॥ એકેન્દ્રિય
વિકેલેન્દ્રિયમાં ॥ મ૦ ॥ કાઢ્યો અનંતો કાળ ॥ મ૦ ॥ ૪ ॥ પંચેન્દ્રિય તિર્યચમાં ॥ મ૦ ॥
નહીં સુખનો લવલેશ ॥ મ૦ ॥ ધૂષાક્ષર ન્યાયે લખ્યો ॥ મ૦ ॥ નરભવ ગુરુ ઉપદેશ ॥
મ૦ ॥ ૫ ॥ બહુશુત વયણાની સેવના ॥ મ૦ ॥ વસ્તુધર્મ ઓળખાણ ॥ મ૦ ॥ આત્મસ્વરૂપ
રમણે રમે ॥ મ૦ ॥ ન કરે જુઠ ઉફાણ ॥ મ૦ ॥ ૬ ॥ કારણે કારણ નીપણે ॥ મ૦ ॥ દ્રવ્ય
તે ભાવ નિમિત્ત ॥ મ૦ ॥ નિમિત્ત વાસી આત્મા ॥ મ૦ ॥ બાવના ચંદનશીત ॥ મ૦ ॥
૭ ॥ અન્વય વ્યતિરેક કરી ॥ મ૦ ॥ જિનમુખ દર્શન રંગ ॥ મ૦ ॥ શ્રી શુભવીર સુખી
સદા ॥ મ૦ ॥ સાધક કિરિયા અસંગ ॥ મનમોહન મેરે ॥ ૮ ॥

॥ કાવ્યભૂ ॥ હૃતવિલ્લંબિતકૃતભૂ ॥

ગિરિવરં વિમલાચળનામકં, ઋષભ મુખ્ય જિનાંશ્રિપવિત્રિતં,
હદિનિવેશ્ય જલૈર્જિન-પૂજનં, વિમલમાખ કરોમિ નિજાતમકં ॥ ૧ ॥

મંત્ર : અં છી શ્રી પરમપુરુષાય, પરમેશ્વરાય, જન્મ-જરા-મૃત્યુ-નિવારણાય,
શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય, જલાદિકં યજમહે સ્વાહા ॥

॥ ઈતિ તૃતીય અભિષેક ઉત્તરપૂજા ૨૭ સંપૂર્ણ ॥

ચતુર્થ પૂજા

કૃત્તા શેનુંજુ નદી નહાઈને, મુખ બાંધી મુખકોશ ॥
દેવયુગાદિ પૂજ્યે, આજી મન સંતોષ ॥ ૧ ॥

૩૧૭

(અને હારે વાલોળ વાય છે વાંસળી રે - એ દેશી)

અને હારે વાલો વસે વિમળાચળે રે, જિહાં હુઆ ઉધાર અનંત ॥ વાલો ॥
॥ અને હારે વાલાથી નહીં વેગળા રે, મુને વહાલો સુનંદાનો કંત વા ॥
૧ ॥ અ ॥ આ અવસર્પિણી કાળમાં રે, કરે ભરત પ્રથમ ઉધાર ॥ વા ॥
અ ॥ બીજો ઉધાર પાટ આઠમેરે, કરે દંડવીરજ ભૂપાલ ॥ વા ॥ ૨ ॥ અ ॥
॥ સીમંધર વયણા સુષીરે, ગ્રીજો કરે ઈશાનેન્દ્ર ॥ વા ॥ અ ॥ સાગર એક
કોડી અંતરે રે, ચોથો ઉધાર માહેન્દ્ર ॥ વા ॥ ૩ ॥ અ ॥ દશ કોડી વળી
સાગરે રે, કરે પંચમ પંચમ ઈન્દ્ર ॥ વા ॥ અ ॥ એક લાખ કોડી સાગરે
રે, ઉધાર કરે ચમરેન્દ્ર ॥ વા ॥ ૪ ॥ અ ॥ ચકી સગર ઉધાર તે સાતમો
રે, આઠમો વ્યંતરેન્દ્રનો સાર ॥ વા ॥ અ ॥ તે અભિનંદન ચંદ્રમભુ સમે
રે, કરે ચંદ્રજસા ઉધાર ॥ વા ॥ ૫ ॥ અ ॥ નંદન શાંતિ જિંદાનારે, ચકાયુદ્ધ
દશમ ઉધાર ॥ વા ॥ ૫ ॥ અ ॥ અગિયારમો રામચંદ્રનો રે, બારમો પાંડવનો
ઉધાર ॥ વા ॥ ૬ ॥ અ ॥ વીશ કોડી મુનિ સાથે પાંડવારે, ઈહાં વરિયા
પદ મહાનંદ ॥ વા ॥ અ ॥ મહાનંદ^{૩૮} કર્મસૂદન^{૩૯} કેલાસ^{૪૦} છે રે,
પુષ્પદંત^{૪૧} જ્યાંત^{૪૨} આનંદ^{૪૩} ॥ વા ॥ ૭ ॥ અ ॥ શ્રીપદ^{૪૪} હસ્તાગિરિ^{૪૫}
શાશ્વતોરે^{૪૬}, એ નામ તે પરમ નિધાન ॥ વા ॥ અ ॥ શ્રી શુભવીરની વાણીયે
રે, ધરી કાન કરો બહુમાન ॥ વા ॥ ૮ ॥ અ ॥

॥ કાવ્યમૃ ॥ હૃતવિલ્લંબિતકૃતમૃ ॥

ગિરિવરં વિમલાચલનામંક, ઋઘભ મુખ્ય જિનાંઘિપવિનિત,
હદિનિવેશ્ય જલૈર્જિન-પૂજનં, વિમલમાય કરોમિ નિજાતમં ॥ ૧ ॥

મંત્ર : અં દ્રો શ્રી પરમપુરુષાય, પરમેશ્વરાય, જન્મ-જરા-મૃત્યુ-નિવારણાય,
શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય, જલાદિકં યજ્ઞમહે સ્વાહા ॥

॥ ઈતિ ચતુર્થ અભિષેકે ઉત્તરપૂજા ૩૬ સંપૂર્ણ ॥

પંચમ પૂજા

કૃત્તા ચોથે આરે એ થયા, સવિ મોટા ઉધાર ॥
સૂક્ષ્મ ઉધાર વચ્ચે થયા, કહેતાં નાવે પાર ॥ ૧ ॥

૩૧૯

(તેજે તરફાથી વડો રે - એ દેશી)

સંવત એક અઠલાંતરે, જાવડશાનો ઉધાર ॥ ઉધાર જો મુજ સાહિબા રે,
નાવે ફરી સંસાર હો જિનજી ॥ ભક્તિ હદ્યમાં ધારજો રે, અંતરવૈરી વારજો
રે, તારજો દીનદયાળ ॥ ૧ ॥ એ આંકણી ॥ બાહુઅંત્રીએ ઘૌદમોરે, તીર્થે કર્યો
ઉધાર ॥ બાર તેરોત્તર વર્ષમાં રે, વંશ શ્રીમાલી સાર હો જિનજી ॥ ભક્તિ ॥
૧ ॥ સંવત તેર ઈકોત્તર રે, સમરો શા ઓશવાલ ।. ન્યાયદ્રવ્ય વિધિ શુદ્ધતા
રે, પમરમો ઉધાર હો જિનજી ॥ ભક્તિ ॥ ૩ ॥ પત્રરસેં સત્યાશીએરે સોલમો
એહ ઉધાર ॥ કર્મશાએ કરાવીઓ રે, વરતે છે જ્ય જ્યકાર હો જિનજી ॥ ભક્તિ ॥
૪ ॥ સૂરિદુષ્પસહ ઉપદેશથી રે, વિમલવાહન ભૂપાલ ॥ છેલ્લો ઉધાર કરાવશે
રે, સાસયણિરિ ઉજમાળ હો જિનજી ॥ ભક્તિ ॥ ૫ ॥ ભવ્યાગિરિ^{૪૭}
સિદ્ધશોખરો^{૪૮} રે, મહાજસને^{૪૯} માત્યવળ^{૪૦} પૃથ્વીપીઠ^{૪૧} દુઃખારગીરી^{૪૨}
મુક્તિતરાજ^{૪૩} મહિકાંત^{૪૪} હો જિનજી ॥ ભક્તિ ॥ ૬ ॥ મેરુમહીધર^{૪૫} એ ગિરિ
રે, નામે સદા સુખ થાય ॥ શ્રી શુભ વીરને ચિત્તથી રે, ઘરીય ન મેલણ જય
હો જિનજી ॥ ભક્તિ હદ્યમાં ધારજો રે ॥ ૭ ॥

॥ કાવ્યમૃ ॥ હૃતવિલ્લંબિતકૃતમૃ ॥

ગિરિવરં વિમલાચલનામંક, ઋઘભ મુખ્ય જિનાંઘિપવિનિત,
હદિનિવેશ્ય જલૈર્જિન-પૂજનં, વિમલમાય કરોમિ નિજાતમં ॥ ૧ ॥

મંત્ર : અં દ્રો શ્રી પરમપુરુષાય, પરમેશ્વરાય, જન્મ-જરા-મૃત્યુ-નિવારણાય,
શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય, જલાદિકં યજ્ઞમહે સ્વાહા ॥

॥ ઈતિ પંચમાભિષેકે ઉત્તરપૂજા ૪૫ સંપૂર્ણ ॥ ૫ ॥

૧ ષષ્ઠ પૂજા

કૃત્તા સિદ્ધાચળ સિદ્ધિ વર્યા, ગ્રહ મુનિ લિંગે અનંત ॥
આગે અનંતા સિદ્ધશે, પૂજો ભવિ ભગવંત ॥ ૧ ॥

૩૨૦

(ચતુર્થે ચતુર્થી કોણ જગતકી મોહની - એ દેશી)
સખરેમેં સખરી કોણા, જગતકી મોહની ॥ ઋઘભજિનાંદકી પડિમા, જગતકી

ਮोहनी ॥ रथशमय मूर्ति भराई जगतकी मोहनी ॥ हां हां रे ॥ जगा० ॥ घारे
लाल जगतकी मोहनी ॥ ए आंकड़ी ॥ भरते भराई सोय, प्रमाना ले करी,
कुचनगिरिए बेठाई, देखत हुनिया ठरी ॥ हां हां रे देखत० ॥ घा० ॥ देख०
॥ सखरे० ॥ १ ॥ सातमोध्यार में यकी सगर सूर चिंतवी ॥ हुःषम काण विचार,
गुफामें जा ठवी ॥ हां हां रे गुफा० ॥ घा० ॥ गु० ॥ देवदेवी हरोज पूजनकुं
आवतें, पूजाको ठाठ बनाय, सांयुं गुण गावते ॥ हां हां रे सांयु० ॥ घा...
॥ सांयु० ॥ सखरे० ॥ २ ॥ अप्सरा धुंधट खोलके, आगे नाचते ।. गीतगान
ओर तान खड़ा हरि देखते ॥ हां हां रे खडा० ॥ घा० ॥ ख० ॥ जिन गुण
अमृतपानसें, सफल भर्त घडी ॥ ठम ठम कें पाउ, बलैयां ले बड़ी ॥ हां
हां रे बलैयां० ॥ सखरे० ॥ ३ ॥ या रीत भक्तिमगन्नसें. सूर सेवा करे ॥ सुर
सान्निध्य नर दर्शन, भव ग्रीजे तरे ॥ हां हां रे भव० ॥ घा० ॥ भ० पश्चिम
दिशि सोवश, गुफामें भालते ॥ तीक्ष्णे ४६कुचनगिरिनाम, के हुनिया बोलते ॥
हां हां रे हुनि० ॥ घा० ॥ दु० ॥ सखरे० ॥ ४ ॥ ४७आनन्दधर ४८पुज्यकुंद,
४९ज्यानंद जाणीये ॥ ५०पातालमूल ५१विभास, ५२विशाल वभाणीये ॥ हां हां
रे विशा० ॥ घा० ॥ वि० ॥ ५३जगतारण ५४अकलंक ऐ तीरथ मानीये ॥ श्री
शुभवीर विवेक, प्रभुकुं पीछानीये ॥ हां हां रे प्रभु० ॥ घा० ॥ ग्र० ॥ ५ ॥

॥ काव्यम् ॥ हृतविल्लंबितहृतम् ॥

गिरिवरं विमलाचलनामकं, ऋषभ मुख्य जिनांग्रिपवित्रितं,
हृदिनिवेश्य ज्वैर्जिन-पूजनं, विमलमाप्य करोमि निजात्मकं ॥ १ ॥

मंत्र : अँ छी श्री परमपुरुषाय, परमेश्वराय, जन्म-ज्वरा-मृत्यु-निवारणाय,
श्रीमते जिनेन्द्राय, ज्वादिकं पञ्चमहे स्वाहा ॥

॥ इति षष्ठालिखेके उत्तरपूजा ५४ समाप्त ॥ ६ ॥

सम्म पूजा

कुहा नभि विनभि विद्याधरा, दोय कोडी मुनिराय ॥
साथे सिद्धि वधू वर्या, शत्रुंजय सुपसाय ॥ १ ॥

६१

(सहजावनमां ओक दिन स्वामी - ए देशी)

आव्या रे आश भर्या रे, वालाज अमे आव्या रे आश भर्या ॥ ए आंकड़ी
।. नभिपुत्र योसठ मणीने ऋषभ पाउं पर्या ॥ करजोड़ी विनये प्रभु आगे एम
वयसां उच्चर्या रे ॥ वा० ॥ १ ॥ नभि विनभि जे पुत्र तुमारा, राज्यभाग
विसर्या ॥ दीन द्याजे दीधो पामी आज लगे विचर्या रे ॥ वा० ॥ २ ॥ बाख

राज्य उभगी प्रभु पासे, आवे काज सर्या ॥ अमे पश तातजु कारज साध्यु,
आन्निध्य आप कर्या रे ॥ वा० ॥ ३ ॥ एम वदंती पागे चडंती, अनसन ध्यान
धर्या ॥ वा० ॥ केवलपामी कर्मने वामी ज्योतिसे ज्योति मत्यारे ॥ वा० ॥ ४
॥ एक अवगाहने सिद्ध अनंता, हुग उपयोग वर्या ॥ फरसित देश प्रदेश
असंजित, गुशाकार कर्या रे ॥ वा० ॥ ५ ॥ ५५अकमंक ५६महातीरथ ५७हेमगिरि
५८अनन्तशक्ति भर्या ॥ ५९पुरुषोत्तम ने ६०पर्वतराजा, ६१ज्योति स्वरूपवर्या,
रे ॥ वा० ॥ ६ ॥ ६२विलासभद्र ६३सुभद्र ऐ नामे, सुशतां चित्त ठर्या ॥ श्री
शुभवीर प्रभु अभिषेक, पातक दूर कर्या रे ॥ वा० ॥ ७ ॥

॥ काव्यम् ॥ हृतविल्लंबितहृतम् ॥

गिरिवरं विमलाचलनामकं, ऋषभ मुख्य जिनांग्रिपवित्रितं,
हृदिनिवेश्य ज्वैर्जिन-पूजनं, विमलमाप्य करोमि निजात्मकं ॥ १ ॥

मंत्र : अँ छी श्री परमपुरुषाय, परमेश्वराय, जन्म-ज्वरा-मृत्यु-निवारणाय,
श्रीमते जिनेन्द्राय, ज्वादिकं पञ्चमहे स्वाहा ॥

॥ इति सम्म अभिषेके उत्तरपूजा ६३ संपूर्ण ॥ ७ ॥

	आष्टम पूजा	
--	------------	--

कुहा द्राविड ने वारिभिल्लरु, दश कोडी अषणार ॥
साथे सिद्धि वधू वर्या, वंदु वारंवार ॥ १ ॥

६२

(तोरण आई कम्युं चले रे - ए देशी)

भरतने पाटे भूपतिरे, सिद्धि वर्या एझे ठाय ॥ सलुणा ॥ असंज्याता तिहां लगे
रे, हुआ अजित जिनराय सलुणा ॥ १ ॥ जिम जिम ए गिरि भेटीऐ रे, तिम तिम
पाप पलाय ॥ स० ॥ अजित जिनेश्वर साहिबो रे, योमासुं रही जाय ॥ स० ॥ जि०
॥ २ ॥ सागरमुनि एक कोडीशुं रे, तोड़ा कर्मना पास ॥ स० ॥ पांचकोडी मुनि राजशुं
रे, भरत लक्ष्य शिववास ॥ स० ॥ जि० ॥ ३ ॥ आदीश्वर उपकारथी रे, सतर कोडी साथ
॥ स० ॥ अजितसेन सिद्धाचरे, जात्यो शिववहु लाथ ॥ स० ॥ जि० ॥ ४ ॥ अजितनाथ
मुनि चैत्रनी रे, पूनमे दश हजार ॥ स० ॥ आदित्यशा मुक्ति वर्या ते एक लाख
अषणार ॥ स० ॥ जि० ॥ ५ ॥ ६४अजरामर, ६५क्षेमंकृ रे, ६६अमरकेतु, ६७गुणकं
॥ स० ॥ ६८सहस्रपत्र ६९शिवंकृ रे, ७०कर्मक्षय, ७१तमोकंद ॥ स० ॥ जि० ॥ ६ ॥
७२राजराजेश्वर ए गिरि रे, नाम छे मंगणरुप ॥ स० ॥ गिरिवर रज तरुमंजरी रे,
शीश चढावे भूप ॥ स० ॥ जि० ॥ ७ ॥ देवयुगादि पूजतां रे, कर्म होय चक्यूर ॥ स०
॥ श्री शुभवीरने साहिबो रे, रहेजो हर्दा हजुर ॥ स० ॥ जे० ॥ ८ ॥

॥ કાવ્યમૃ ॥ હૃતવિલ્લંબિતકૃતમૃ ॥

ગિરિવરં વિમલાચલનામકં, ઋઘભ મુખ્ય જિનાંઘિપવિત્રિતં,
હદિનિવેશ્ય જલૈર્જિન-પૂજનં, વિમલમાપ્ય કરોમિ નિજાતમકં ॥ ૧ ॥

મંત્ર : અં છી શ્રી પરમપુરુષાય, પરમેશ્વરાય, જન્મ-જરા-મૃત્યુ-નિવારણાય,
શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય, જલાદિકં યજ્ઞમહે સ્વાહા ॥

॥ ઈતિ અષ્માલિષેકે ઉત્તરપૂજા ૭૨ સંપૂર્ણ ॥ ૮ ॥

નવમ પૂજા

કૃષ્ણ રામ ભરત ત્રણ કોડીશું, કોડી મુનિ શ્રીસાર ॥
કોડી સાઈ અઠ શિવ વર્યા, શાંબ પ્રધુમ્ન કુમાર ॥ ૧ ॥

૪૧૭

(જીચોને અલબેલો રે, કામકાળારો કાનુદો - એ દેશી)

સિદ્ધાચળ શિખરે દીવો રે, આદિશર અલબેલો છે; જાણે દર્શન અમૃત પીવો રે
॥ આં ॥ શિવ સોમજસાની લારે રે ॥ આં ॥ તેર કોડી મુનિ પરિવારેરે ॥ આં ॥ સિં
॥ ૧ ॥ કરે શિવસુંદરી આંણું રે ॥ આં ॥ નારદજી લાખ એકાંણું રે ॥ આં ॥ વસુદેવની
નારી પ્રસિદ્ધિ રે ॥ આં ॥ પાંત્રીસ હજાર તે સિદ્ધિ રે ॥ આં ॥ સિં ॥ ૨ ॥ લાખ બાવનને
એક કોડી રે ॥ પંચાવન સહસ્રને જોડી રે ॥ આં ॥ સાતસેં સત્યોત્તર સાધુ રે ॥ આં ॥
પ્રભુ શાંતિ ચોમાસું કીંદું રે ॥ આં ॥ સિં ॥ ૩ ॥ તથ એ વરિયા શિવનારી રે ॥ આં ॥
॥ ચૌદ સહસ્ર મુનિ દમ્ભિતારી રે ॥ આં ॥ પ્રધુમનપ્રિયા અચંભી રે ॥ આં ॥ ચૌંઆલીસસે
વૈદભી રે ॥ આં ॥ સિં ॥ ૪ ॥ થાવચ્ચાપુત્ર હજારે રે ॥ આં ॥ શુક પરિવાજક એ ધારે
રે ॥ આં ॥ સેલગ પણસ્ય વિચ્છાતે રે ॥ આં ॥ સુભદ્ર મુનિ સય સાતે રે ॥ આં ॥
સિં ॥ ૫ ॥ ભવતરિયા તેણે ૭૩ ભવતારણ રે ॥ આં ॥ ૭૪ ગજયંદ ૭૫ મહોદય કારણ
રે ॥ આં ॥ ૭૬ સૂરકાંત ૭૭ અચયાં ૭૮ અભિનંદો રે ॥ આં ॥ ૭૯ સુમતિ ૮૦ શ્રેષ્ઠ
૮૧ અભયકંદો રે ॥ આં ॥ સિં ॥ ૮ ॥ ઈહાં મોક્ષ ગયા કેદી કોડી રે ॥ આં ॥ અમને
પૂજા આશા મોટી રે ॥ આં ॥ શ્રદ્ધા સંવેગે ભરિયો રે ॥ આં ॥ મેં મોટો દરિયો તરિયો
રે ॥ આં ॥ સિં ॥ ૯ ॥ શ્રદ્ધા વિષ કુણ ઈહાં આવે રે ॥ આં ॥ લધુ જળમાં કેમ તે
નાવે રે ॥ આં ॥ તિણે હાથ હવે પ્રભુ જાલો રે ॥ આં ॥ શુભવીરને હઠી વહાલો રે
॥ આં ॥ સિદ્ધાચળ શિખરે દીવો રે ॥ આં ॥

॥ કાવ્યમૃ ॥ હૃતવિલ્લંબિતકૃતમૃ ॥

ગિરિવરં વિમલાચલનામકં, ઋઘભ મુખ્ય જિનાંઘિપવિત્રિતં,
હદિનિવેશ્ય જલૈર્જિન-પૂજનં, વિમલમાપ્ય કરોમિ નિજાતમકં ॥ ૧ ॥

મંત્ર : અં છી શ્રી પરમપુરુષાય, પરમેશ્વરાય, જન્મ-જરા-મૃત્યુ-નિવારણાય,
શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય, જલાદિકં યજ્ઞમહે સ્વાહા ॥

॥ ઈતિ નવમાલિષેકે ઉત્તરપૂજા ૮૧ સંપૂર્ણ ॥ ૮ ॥

દશમ પૂજા

કૃષ્ણ કંદબ ગણધર કોડશું, વળી સંપ્રતિ જિનરાજ ॥
થાવચ્ચા તસ ગણધરું, સહસશું સિદ્ધા કાજ ॥ ૧ ॥

૪૧૮

(૫૪ ૫૪ જિનવાણી - એ દેશી)

એમ કેદ સિદ્ધ વર્યા મુનિરાયા, નામથી નિર્મળ કાયા રે ॥ એ તીરથ
તારું ॥ જાલી મયાલી ને ઉવયાલી, સિદ્ધા અનશન પાળી રે ॥ એ... ॥ ૧ ॥
॥ દેવકીષટનંદન ઈહાં સિદ્ધા, આતમ ઉજજવલ કીધા રે ॥ એ... ॥ ૨ ॥
૨ ઉજજવલગિરિ ૩મહાપત્ર પ્રમાણો, ૪વિશ્વાનંદ વખાણો રે ॥ એ... ॥ ૨ ॥
॥ ૫વિજયનદ ને ૬૬ ઈદ્ર પ્રકાશો, કહિયે ૭૫ પર્વતી વાસો રે ॥ એ... ॥ ૮મુક્તિ
નિકેતન ૯૯ કેવલદાયક, ૧૦ચર્ચિનિરિ ગુણલાયક રે ॥ એ... ॥ ૩ ॥ એ નામે
ભય સંધળા નાસે, જય કમળા ઘર વાસે રે ॥ એ ॥ શુકરાજ નિજ રાજ્યવિલાસી,
ધ્યાન ધરે પટમાસીરે ॥ એ... ॥ ૪ ॥ દ્રવ્ય સેવનથી સાજ તાજ, જેમ કૂકડો
ચંદરાજ રે ॥ એ... ॥ ધ્યાતા ધ્યેય ધ્યાનપદ એકે, ભાવથી શિવફળ ટેકેરે
॥ ૫ ॥ ડાળને છંડી બ્રહ્મને વળગો, જાણ ન થાય અળગો રે ॥ એ... ॥
મૂલ ઉર્ધ્વ અધ શાખા ચારે, છંદપુરાણે વિચારરે ॥ એ... ॥ ૬ ॥ ઈદ્રિય ડાલાં
વિષય પ્રવાળા, જાંણતા પણ બાળા રે ॥ એવા અનુભવ અમૃતજ્ઞાનની ધારા,
જિનશાસન જયકારારે ॥ એ... ॥ ૭ ॥ ચાર દોષ કિરિયા છંડાણી, યોગવંચક
પ્રાણી રે ॥ એ... ॥ જિરિવરદર્શન ફરસન યોગે, સંવેદનને વિયોગે રે ॥ એ...
॥ ૮ ॥ નિર્જરતો ગુણશ્રેષ્ઠો ચડતો, ધ્યાનાંતર જઈ અડતો રે ॥ એ... ॥ શ્રી
શુભવીર વસે સુખ મોજે, શિવસુંદરની સેજે રે ॥ એ... ॥ ૮ ॥

॥ કાવ્યમૃ ॥ હૃતવિલ્લંબિતકૃતમૃ ॥

ગિરિવરં વિમલાચલનામકં, ઋઘભ મુખ્ય જિનાંઘિપવિત્રિતં,
હદિનિવેશ્ય જલૈર્જિન-પૂજનં, વિમલમાપ્ય કરોમિ નિજાતમકં ॥ ૧ ॥

મંત્ર : અં છી શ્રી પરમપુરુષાય, પરમેશ્વરાય, જન્મ-જરા-મૃત્યુ-નિવારણાય,
શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય, જલાદિકં યજ્ઞમહે સ્વાહા ॥

॥ ઈતિ દશમાલિષેકે ઉત્તરપૂજા ૮૦ સમાપ્ત ॥ ૧૦ ॥

એકાદશ પૂજા

૬૭ શત્રુજ્ય ગિરિમંડણો, મરુદેવાનો નંદ ॥
યુગલા ધર્મ નિવારકો, નમો યુગાદિ જિણંદ ॥ ૧ ॥

૬૭

(વીર કુંવરની વાતડી કેને કહીએ - એ દેશી)

તીરથની આશાતના નવિ કરીયે ॥ નવિ કરિયે રે નવિ કરિયે ધૂપધ્યાન ઘટા અનુસરિયે, તરિયે સંસાર ॥ તીરથ૦ ॥ ૧ ॥ એ આંકણી ।. આશાતના કરતાં થકાં ધનહાણી ॥ ભૂખ્યાં ન મળે અન્યપાણી, કાયા વળી રોગે ભરાણી, આ ભવમાં એમ ॥ તીરથ૦ ॥ ૨ ॥ પરભવ પરમાધીને વશ પડશે ॥ વૈતરણી નદીમાં ભાળશે, અન્જિને કુંડે બળશે, નહીં શરણું કોય ॥ તીરથ૦ ॥ ૩ ॥ પૂરવ નવાણું નાથજી ઈહાં આવ્યા ॥ સાંપું કોઈ મોક્ષે સિધાચ્ચા, શ્રાવક પણ સિદ્ધિ સુહાયા, જપતાં ગિરિ નામ ॥ તીરથ૦ ॥ ૩ ॥ ૬૧ એષોતર ૬૨ શતકૂટ એ ગિરિ ઠામે ॥ ૬૩ સૌંદર્ય ૬૪ યશોધર નામે, ૬૫ પ્રીતિમંડણ,
૬૬ કામુક કામે, વળી ૬૭ સહજનંદ ॥ તીરથ૦ ॥ ૫ ॥ ૬૮ મહેન્દ્રદ્વષ સરવારથ સિદ્ધ કહીયે ॥ ૬૯ પ્રિયંકર નામ એ લહિયે, ગિરિ શીતલ છાંયે રહિયે, નિત્ય ધરિયે ધ્યાન ॥
તીરથ૦ ॥ ૬ ॥ પૂજા નવાણું પ્રકારની એમ કીજે, નરભવનો લાહો લીજે ॥ વળી દાન સુપાગે દીજે, ચઢ્ટે પરિણામ ॥ તીરથ૦ ॥ ૭ ॥ સેવન ફળ સંસારમાં કરે લીલા ॥ રમણી ધન સુંદર બાળા ॥ શુભવીર વિનોદ વિશાળા, મંગલ શિવમાળા ॥ તીરથ૦ ॥ ૮ ॥

॥ કાલ્યમૃ ॥ હૃતવિલ્લંબિતકૃતામૃ ॥

ગિરિવરં વિમલાચલનામકં, ઋઘભ મુખ્ય જિનાંપ્રિપવિત્રિં,
હદિનિવેશ્ય જલૈર્જિન-પૂજનં, વિમલમાય કરોમિ નિજાતમકં ॥ ૧ ॥

મંત્ર : અંગ્રીશી પરમપુરુષાય, પરમેશ્વરાય, જન્મ-જરા-મૃત્યુ-નિવારણાય,
શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય, જલાદિકં યજ્ઞમહે સ્વાહા ॥

॥ ઈતિ એકાદશાભિષેક ઉત્તરપૂજા ૮૮ સંપૂર્ણ ॥ ૧૧ ॥

૬૭

(રાગ : ધન્યાશ્રી)

ગાયો ગાયો રે વિમલાચલ તીરથ ગાયો ॥ પર્વતમાં જેમ મેરુ મહીધર,
મુનિમંડળ જિનરાયો ॥ તરુગણમાં જેમ કલ્પ તરુવર, તેમ એ તીરથ સવાયો
રે ॥ વિં ॥ ૧ ॥ યાત્રા નવાણું ઈહાં અમે કીધી, રંગ તરંગ ભરાયો ॥ તીરથ
ગુણ મુક્તાઙળ માળા, સંધને કંઠે ઠવાયો રે ॥ વિં ॥ ૨ ॥ શેઠ હેમાભાઈ
હુકમ લઈને, પાલીતાણા શિર ઠાયો ॥ મોતીયંદ મલુકયંદ રાજ્યે, સંધ સકળ

હરખાયો રે ॥ વિં ॥ ૩ ॥ તપગચ્છ સિંહસૂરીશ્વરજી કેરા, સત્યવિજય સત્ય
પાયો ॥ કપૂર વિજય ગુરુભિમાવિજય તસ, જસ વિજયો મુનિરાયો રે ॥ વિં
॥ ૪ ॥ શ્રી શુભ વિજય સુગુરુ સુપસાયે, શ્રુત ચિંતામણિ પાયો ॥
વિજયદેવેન્દ્રસૂરીશ્વર રાજ્યે, પૂજા અધિકાર રચાયો રે ॥ વિં ॥ ૫ ॥ પૂજા
નવાણું પ્રકારી રચાવો, ગાવો એ ગિરિરાયો ।. વિધિયોગે ફલ પૂરણ પ્રગટે,
તવ હઠવાદ હઠાયો રે ॥ વિં ॥ ૬ ॥ વેદ ૪ વસુ ૮ ગજ ૮ ચંક્ર ૧ સંવસ્તર
(૧૮૮૪) ॥ ચૈત્રીપૂનમ દિન ગાયો ॥ પંડિત વીરવિજય પ્રભુ ધ્યાને, આતમ
આપ દરાયો રે ॥ વિમલાચલ તીરથ ગાયો ॥ ૭ ॥

॥ ઈતિ પંડિત શ્રી વીરવિજયજીકૃત શ્રી નવાણું પ્રકારી પૂજા સમાપ્ત ॥

મોટી પૂજા પછીની વિદ્યા

ભાવના ગીત

ભલું થયું ને અમે જિનગુણ ગાયા રસનાનો રસ પીધો રે...
 રાવશારાયે નાટક કીધો અષાપદ ગિરિ ઉપરે રે...
 થૈયા થૈયા નાટક કીધો તીર્થકર પદ બાંધ્યો રે...
 થાળ ભરી ભરી મોતીદે વધાવો પ્રભુજીને ફૂલડે વધાવો રે...
 દેવચંદ્ર કહે મારા મનનાં સકળ મનોરથ સિધ્યા રે...
 એ પૂજા જે ભણે ભણાવે, તસ ઘર મંગળ હોજો રે... ભલું

ભાવના ગીત ગાઈને દીવો આરતીની દૂષા ઉતારીને, આરતી દીવો કરીને બૃહચાંતિ ભજવી. (પા. ૧૪)

સાંદે બાજુબાજુમાં બેસી, ભગવાનને પદ્દો કરી, પસલી બેગી કરી, ચંદનનું સ્વસ્તિક કપાળે તિલક હાથમાં નાડાછી બાંધેલી. ગળામાં માણા, પુરુષ - ખેસ, પાખડી; બહેન માથે ઓળી, પુરુષના હાથ પર હાથ રાખી - ભરેલો કળશ હાથમાં લેવો. પછી બે બાજુથી સ્નાત્ર જળથી વારાફરતી ધારાવળી કરવી. ધારા તૂટવી ન જોઈએ. ધારા શરૂ કરી ઉ નવકાર ગજાવા.

શ્રી બૃહચાંતિ સ્તોત્રમ् (મોટી શાંતિ)

ભો ભો ભવ્યા : શુશ્શુત વચનં પ્રસ્તુતં સર્વમેતદ્ય યે યાત્રાયાં ત્રિસુવનગુરોરાઈતા ભક્તિભાજ : તેખાં શાંતિર્ભવતુ ભવતામહીદાદિપ્રભાવાદારોગ્ય શ્રીધૃતિમતિ કરી કલેશવિધંસહેતુ ૧, ભો ભો ભવ્યલોકા! ઈછ હિ ભરતેરાવતવિદેહસંભવાનાં સમસ્તતીર્થકૃતાં જન્મન્યાસન પ્રકંપરાનંતરમવધિના વિજ્ઞાય, સૌધમાધિપતિ: સુધોષાધંટા ચાલનાનાંતરં સકલસુરાસુરેન્દ્રે સહ સમાગત્ય, સવિનયમહીદ્રભણારકં. ગૃહીત્વા ગત્વા કનકાદ્રિશૃંગે, વિહિતજન્માભિષેક: શાંતિમુદ્રઘોષયતિ યથા તતોદહં કૃતાનુકારમિતિ કૃત્વા મહાજનો યેન ગતઃસ પંથા:, ઈતિ ભવ્યજનૈ: સહ સમેત્ય સ્નાગ પીઠે સ્નાગ વિધાય, શાંતિમુદ્રઘોષયામિ તત્પૂજાયાગ્રાસનાગાદિ મહોત્સવાનાંતરમિતિ કૃત્વા કર્ણ દત્વા નિશભ્યતાં નિશભ્યતાં સ્વાહા.

ॐ પુષ્યાં પુષ્યાં પ્રીયંતાં પ્રીયંતાં ભગવંતોડહર્ત: સર્વજ્ઞા: સર્વદર્શિનસ્ત્રીલોકનાથાસ્ત્રીલોકમહિતા સ્ત્રીલોકેપૂજ્યાસ્ત્રીલોકેશરા સ્ત્રીલોકોદોતકરા:

ॐ ઋષભ-અજિત-સંભવ-અભિનંદન-સુમતિ-પદ્મપ્રભ-સુપાર્શ્વ-ચંદ્રપ્રભ-સુવિધિ-શીતલ-શ્રેયાંસ-વાસુપૂજ્ય-વિમલ-અનંત-ધર્મ શાંતિ-કુંથ-અર-મલિક-મુનિસુત્રત નમિ-નેમિ-પાર્શ્વ વર્ધમાનાંતા જિનાઃ શાંતાઃ શાંતિકરા ભવંતુ સ્વાહા.

ॐ મુનિયો મુનિપ્રવરા રિપુવિજ્યદુર્ભિક્ષકાંતારેષુ, દુર્ગમાર્ગષુ રક્ષંતુ વો

નિત્યં સ્વાહા.

ॐ હ્રી શ્રી ધૂતિ-મતિ-કાર્તિ-કાંતિ-બુદ્ધિ-લક્ષ્મી-મેધા-વિદ્યા સાધન-પ્રવેશ - નિવેશનેબુસુગૃહીત-નામાનો જયંતુ તે જિનેન્દ્રા:

ॐ રોહિણી-પ્રજ્ઞામિ-વજશુંખલા-વજાંકુશી-અપ્રતિયકા-પુરુષદત્તા-કાલી-મહાકાલી-ગૌરી-ગાંધારી-સર્વક્ષા-મહાજવાલા-માનવી-વૈરોટ્યા-અચૂમા-માનસી-મહામાનસી-ખોડશ વિદ્યાદેવ્યો રક્ષંતુ વો નિત્યં સ્વાહા.

ॐ આચાર્યોપાધ્યાયપ્રમભુતિચાતુર્વિજસ્ય શ્રીશ્રીમણસંધસ્ય શાંતિર્ભવતુ, તુષ્ટિર્ભવતુ, પુષ્ટિર્ભવતુ.

ॐ ગ્રહશંદસૂર્યાગારક બુધ-બૃહસ્પતિ-શુક શનેશ્વર-રાહુકેતુ-સહિતા: સલોકપાલા: સોમ-યમ-વરુણ-કુબેર-વાસવાદિત્ય-સ્કંદ- વિનાયકોપેતા: યે ચાન્યેકપિ ગ્રામનગરક્ષેત્રેવતાદયસ્તે સર્વે પ્રીયંતાં પ્રીયંતાં, અક્ષીણકોશકોજ્ઞાગારા નરપતયશ્વ ભવંતુ સ્વાહા.

ॐ પુત્ર-મિત્ર-ભાતૃ-કલત્ર-સુહિત્ર-સ્વજન-સંબંધિ-બંધુવર્ગસહિતા નિત્યં ચામોદપ્રમોદકારિણા: અસ્તિમશ ભૂમંડલાયતન-નિવારી-સાધુ સાધી શ્રાવક શ્રાવિકાણાં રોગોપસર્ગ-વ્યાધિદ્યદુર્ભિક્ષદૌર્ભિક્ષદૌર્ભિક્ષમનસ્યોપશમનાય શાંતિર્ભવતુ.

ॐ તુષ્ટિપુષ્ટિકદ્વિવૃદ્ધિમાંગલ્યોત્સવાઃ, સદા પ્રાદુર્ભૂતાનિ, પાપાનિ શાખ્યંતુ દુર્િતાનિ, શત્રવઃ પરાદ્રમુખા ભવંતુ સ્વાહા.

શ્રીમતે શાંતિનાથાય, નમ: શાંતિવિધાયિને, ગૈલોકસ્યામરાધીશ-મુકુટાભ્યચિતાંધ્ર્યે. ૧ શાંતિઃ શાંતિકર: શ્રીમાન્ શાંતિ દિશતુ મે ગુરુઃ; શાંતિરેવ સદા તેખાં, યેખાં શાંતિ ગૃહે ગૃહે, ૨ ઉન્મૃષ્ટિદ્ધુષ્ટ-ગ્રહગતિ દુઃસ્વભદ્રનીર્મિતાદિ; સંપાદિતહિત સંપત્રમગ્રહણાં જયતિ શાંતે: ૩ શ્રી સંધજગજજનપદરાજાવિપરાજસન્નિવેશાનામ્, ગોણિકપુરમુખ્યાણાં, વ્યાહરણૈર્વ્યાંતિમ્ ૪.

શ્રીશ્રમણસંધસ્ય શાંતિર્ભવતુ, શ્રીજનપદાનાં શાંતિર્ભવતુ, શ્રી રાજાધિપાનાં શાંતિર્ભવતુ, શ્રી રાજસત્ત્રીવેશાનાં શાંતિર્ભવતુ, શ્રી ગોણિકાનાં શાંતિર્ભવતુ, શ્રી પૌરમુખ્યાણાં શાંતિર્ભવતુ, શ્રી પૌરજનસ્ય શાંતિર્ભવતુ, શ્રી બ્રહ્મલોકસ્ય શાંતિર્ભવતુ.

ॐ સ્વાહા ઓં સ્વાહા ઓં શ્રી પાર્શ્વનાથાય સ્વાહા: | એખા શાંતિ: પ્રતિજ્ઞા-યાગા-સ્નાગાદિ-વસાનેષુ, શાંતિકલશં ગૃહીત્વા, કુંકુમચંદ્રન કર્પૂરાગરૂધૂપવાસકુસુમાંજલિસમેતઃ સ્નાગ-ચતુર્જીકાયાં શ્રી સંધસમેતઃ શુચિશુચિવપુ: પુષ્પવચ્ચયંદનાભરણાલંકૃત: પુષ્પમાલાં કંઠે કૃત્વા શાંતિમુદ્રઘોષયિત્વા શાંતિપાનીયં મસ્તકે દાતથભિતિ.

નૃત્યંતિ નૃત્યં મણિપુષ્પવર્ષ, સૃજંતિ ગાયંતિ ચ મંગલાનિ; સ્તોત્રાણિ ગોત્રાણિ પઠંતિ મંત્રાન્તુ, કલ્યાણભાજો હિ જિનાભિષેકે. ૧ શિવમસ્તુ સર્વજગતઃ

પરિહિતનિરતા ભવંતુ ભૂતગણાઃ, દોષાઃ, પ્રયાંતુ નાશાં, સર્વત્ર સુખીભવંતુ લોકાઃ ૨ અહંતિત્થરયરમાયા, શિવાદેવી તુમ્હ નયરનિવાસિની; અમ્ભ શિવં તુમ્હ શિવં, અસિવોવશમં શિવં ભવતુ સ્વાહા. ૩ ઉપસગ્રાઃ ક્ષયં યાંતિ, છિઘન્તે વિઘ્નવલ્લયઃ, મનઃપ્રસન્તામેતિ, પૂજ્યમાને જ્ઞનેશ્વરે, ૪ સર્વમંગલમાંગલ્યં, સર્વ કલ્યાણકાર્યાં પ્રધાનં સર્વ ધર્માણાં, જૈન જ્યતિ શાસનમ્ભુ પ.

ત્યાર પછી ઈરિયાવહિ ભાજી ૧ લોગસ્સનો કાઉસ્સગ કરવો.

ઈચ્છાકારેણ સંદિશભ ભગવન્! ઈરિયાવહિયં પદિક્ષમાભ? (ગુરુ કહે “પદિક્ષમેહ”) ઈચ્છામિ પદિક્ષમિં. ૧. ઈરિયાવહિયાએ વિરાહણાએ. ૨.

ગમણાગમણે. ૩. પાણક્કમણે, બીયક્કમણે, હરિયક્કમણે, ઓસા ઉત્તિગ પણગ-દગ-મદ્વી-મક્કડા-સંતાણા સંકમણે. ૪. જે મે જીવા વિરાહિયા. ૫. એંગિદિયા, બેઠિદિયા, તેઠિદિયા, ચાઉંદિયા, પંચિદિયા, ૬. અભિહયા, વત્તિયા, લેસિયા, સંધાઈયા, સંઘાઈયા, પરિયાવિયા, ડિલામિયા, ઉદ્વિયા, ઠાણાઓ ઠાણાં સંકામિયા, જીવિયાઓ વવરોવિયા તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડ. ૭.

તસ્સ ઉત્તરીકરણોણાં પાયચિન્તિત કરણોણાં વિશોહિ કરણોણાં વિસલ્લી કરણોણાં પાવણાં કમ્માણાં નિગધાયણઠાણે ઠામિ કાઉસ્સગમ્ભુ

અન્તર્થ ઊસસિઅણાં, નીસસિઅણાં, ખાસિઅણાં, ધીઅણાં, જંભાઈઅણાં, ઉડુઅણાં, વાયનિસંગેણાં, ભમલીએ પિતમુચ્છાએ. ૧ સુહુમેહિં અંગસંચાલેહિં, સુહુમેહિં ખેલસંચાલેહિં, સુહુમેહિં દિહિસંચાલેહિં. ૨ એવમાઈઅહીં આગારેહિં, અભગો અવિરાહિઓ, હુજ્જ મે કાઉસ્સગો. ૩ જાવ અરિહંતાણ ભગવંતાણાં, નમુક્કારેણાં, ન પારેમિ. ૪ તાવ કાયં ઠાણેમં મોણોણાં ઝાણોણાં, (૧ લોગસ્સનો કાઉસ્સગ ન જાણે તે ચાર નવકાર) અપ્પાણાં વોસિરામિ. ૫

ઇહાં એક લોગસ્સનો કાઉસ્સગ કરવો. પછી “નમો અરિહંતાણાં” કહીને કાઉસ્સગ પારવો. પછી લોગસ્સ પ્રગત કહેવો. તે નીચે મુજબ -

લોગસ્સ ઉજ્જોઅગરે, ધ્યમતિત્થયરે જિણો; અરિહંતે કિતાઈસં, ચાઉવીસંપિ કેવલી, ઉસભમજિયં ચ વંદે, સંભવમભિણંદણાં ચ સુમહી ચ; પઉમપ્પહં સુપાસં જિણાં ચ ચંદ્વહં વંદે. ૨ સુવિહિં ચ પુફ્ફંતં, સીઅલ-સિજજસં-વાસુપુજજં ચ; વિમલમણાં તં ચ જિણાં, ધમ્માં સંતિ ચ વંદામિ. ૩ કુંથુ અરં ચ મલ્લિં, વંદે મુણિસુવ્વયં નમિજિણાં ચ; વંદામિ રિક્નેમિં, પાસં તહ વદ્વમણાં ચ. ૪ એવં મએ અભિથુઆ, વિહુય-રયમલા પહીણ-જર-મરણા; ચાઉવીસંપિ જિણાવરા, તિત્થયરા મે પસીયંતુ. ૫ કિત્તિય વંદિય મહિયા, જે એ લોગસ્સ ઉત્તમા સિદ્ધા; આરુગુ બોહિલાભં, સમાહિરમુતામં દિંતુ. ૬ સંદેસુ નિમ્મલયરા, આઈચ્યેસુ અહિયં પયાસયરા; સાગર-વર-ગંભીરા, સિદ્ધા સિદ્ધિ મમ દિસંતુ. ૭

જ્ઞાન-પૂજા

અશાણ સંમોહ તમો હરસ્સ, નમો નમો નાણ દિવાયરસ્સ પંચપ્યારસુવગારગસ્સ સત્તાણસવ્ત્તપ્યાસગસ્સ હોયે જેહથી જ્ઞાન શુદ્ધ પ્રબોધ, યથાવર્ણ નાસે, વિચીત્રાવ બોધ, તેણે જ્ઞાણીએ વસ્તુષ્ટ દ્રવ્યભાવા, ન હુયે વિતત્થા નિજેચ્છા સ્વભાવા હોયે પંચ મત્યાદિ સુધ્દાન ભેદે, ગુરુકૃપાથી યોગ્યતા તેહ વેદે, વળી ડેય જ્ઞેય ઉપાદેય રૂપે, લહે ચિત્તમાં જેમ ધ્વાંત પ્રદીપે. ૨

૬૧૭

ભવ્ય નમો ગુણ જ્ઞાનને, સ્વપ્ર પ્રકાશક ભાવેજી, પર્યાય ધર્મ અનંતતા, બેદાભેદ સ્વભાવેજી. ભવ્ય૦ જે મુખ્ય પરિણાતિ સકલ જ્ઞાપક, બોધ ભાવવિલચ્છતા, મતિ આદિ પંચ પ્રકાર નિર્મળ, સિદ્ધ સાધન લચ્છના; સ્યાદ્વાદસંગી તત્ત્વરંગી, પ્રથમ બેદાભેદતા, સવિકલ્પ ને અવિકલ્પ વસ્તુ, સકલ સંશય છેદતા.

પૂજા ૬૧૭

ભક્ષ્યાભક્ષ્ય ન જે વિષા લહીએ, પેય અપેય વિચાર; કૃત્ય અસૃત્ય ન જે વિષા લહીએ, જ્ઞાન તે સકલ આધાર રે. ભવિકા૦ સિદ્ધયક પદ વંદો - ૧ પ્રથમ જ્ઞાન ને પછી અહિસા. શ્રી સિદ્ધાંતે ભાખ્યું, જ્ઞાનને વંદો જ્ઞાન મનિદો જ્ઞાનીએ શિવસુખ ચાખ્યું રે. ભવિકા૦ ૨ સકલ ક્રિયાનું મૂળ જે શ્રદ્ધા, તેહનું મૂળ જે કહિયે. તેહ જ્ઞાન નિત નિત વંદીજે, તે વિષા કહો કેમ રહીયે રે. ભવિકા૦ ૩ પંચ જ્ઞાનમાંહી જેહ સદાગમ, સ્વપ્ર પ્રકાશક જેહ. દીપકપરે ત્રિભુવન ઉપકારી, વળી જેમ રવિશશીમેહ રે. ભવિકા૦ ૪. લોક ઉર્ધ્વ અધો તિર્ય્ગ્ર જ્યોતિષ, વૈમાનિકને સિદ્ધ, લોકાલોક પ્રગત સર્વ જેહથી, તેહ જ્ઞાન મુજ શુદ્ધ રે. ભવિકા૦ ૫

૬૧૮

જ્ઞાનાવરણી જે કર્મ છે, શય ઉપશમ, તસ થાય રે, તો હુએ એહિજ આતમા, જ્ઞાને અભોધતા જાય રે, વીર જિનેશ્વર ઉપદિશે. તુમે સાંભળજો ચિત્ત લાઈ રે, આતમ ધ્યાને આતમા રૂદ્ધિ મળે સવિ આઈ રે.

નિવ્વાણમગે વરજ્જાણક્ષ્પ, પણાસિયાસેસ-કુવાઈદ્યં;
મયં જિણાણાં સરણાં બુહાણાં, નમામિ નિચ્યં તિજગઘાણાં.

બોધાગાધં સુપદ પદવી નીરપૂરાભિરામં; જ્વાહિસા - વિરલ-લહરી-સંગમાગાહદેહ, ચૂલાવેલં ગુરુગમમણીસંકુલં દૂરપારં, સારં વીરાગમજલનિષિ સાદરં ચાધુ સેવે. અર્હદુ વક્ત્ર પ્રસૂતં ગણધરરચિતં, દ્વાદશાંગં વિશાલ. ચિંબહ્લવર્થયુક્તં, મુનિગણવૃષભૈર્ધિરિતં બુદ્ધિમદભિ: મોક્ષાગ્રદારભૂતં, પ્રતચરણફિલં, જ્ઞેયભાવપ્રદીપં, ભક્ત્યા નિતં પ્રપદે, શ્રુતમહમભિલં સર્વલોકેક્સારમ્ભ;

જિન જોજન ભૂમિ વાડીનો વિસ્તાર, ગ્રલુ અર્થ પ્રકાશે રચના ગણધર સાર; સો આગમ સુષણાં, છેદી જે ગતિચાર, પ્રભુ વચન વખાણી, લહીયે ભવનો પાર.

વ્યાખ્યાન વખતે ગહુંલી

કુંવારિકા આલેખે ત્યારે

લીલી ધુંઅરી રળિયાળી અચલગઢમાં નિત્ય રે દિવાળી,
નિત્ય રે દિવાળીમાં રાયણરૂપ ફૂલ માંયના (આતાનું નામ) છે (કન્યાનું નામ) રૂડાં
મોટા ચિહ્નાંસન મોતી રે જરૂરીયા એમ મારા ગુરજુની આગળ ધરીયા,
ગુરજુ દીયોને પરમ લાભ, શ્રાવક લીયોને જમણે હાથ રે.

સૌભાગ્યવંતી નારી આલેખે ત્યારે

રાયા કવણ કેડી બેટડી રે, રે રાયા કવણ સકોડ વવાર રે -
આવો રે સોહાગણ પૂરે સાથિયો રે...
રાયા કેયાસાએ કેડી બેટડી રે રાયા કેયા સાએ કોડ વવારહે...આવો
રાયા કેયા ભાએ કેડી બોનડીરે, રાયા કેયા ભાએ ધરડાની નાર રે.

પર્યુષણ પર્વની ગહુંલીઓ

પ્રથમ દિવસ

(રાગ : દેખ તરે સંસાર કી છાબત)

પર્વ પર્યુષણ આવ્યાં આંગણ, જાગો વીર સંતાન, આવ્યાં પર્વ પર્યુષણ
મહાન. દાન શિયળ તપ ભાવના ફુલદે, કરજો સૌ સન્માન. આવ્યાં (૧)
અહિસાનો ઝડો ફરકાવો, કરુણા લાવી જીવો બચાવો. છંદ - અષ્ટમ કરી કર્મ
ખપાવો, પ્રતિકમણ કરી પાવન થાવો, પાપને હણવા ધર્મને કરવા, થઈ જાઓ
સાવધાન...આવ્યાં (૨) સાધ્યમિકની ભક્તિ કરજો, દિન દુઃખીયાના દુઃખો
હરજો. ખમી ખમાવીને સૌ ખમજો, વેરને ભૂલી મૈગ્રી કરજો. નાના મોટા સર્વ
જીવોને, ગણજો મિત્ર સમાન...આવ્યાં (૩) દેવ દર્શન ગુરુ વંદન કરજો, કલ્ય
સૂત્રની વાણી સુણજો. નવકાર મંત્રનું સ્મરણ કરજો, નિંદા વિકથા પ્રમાદ તજ
જો. પ્રભુ ભક્તિની માંદે, બની જાઓ મસ્તાન...આવ્યાં (૪) છકાય જીવની
રક્ષા કરજો, આરંભના સૌ કાર્યો તજ જો. રાત્રિ ભોજનને પરિહરજો, પ્રભુ
આશાનું પાલન કરજો. માનવ ભવને સફલ કરી લ્યો, એમ ભાંખે ભગવાન...
આવ્યાં (૫) દાન આપી દાનેશરી બનજો, સદાચારથી શિયળને ધરજો. સમતા
ભાવે તપને તપજો, ભાવના ભાવી ભવજલ તરજો. હેમલતાશી કહે છે ધરજો
પ્રેમે પ્રભુનું ધ્યાન... આવ્યાં (૬)

બીજો દિવસ

(રાગ : પાવાનઘણી જિતયાં...)

પર્વ પર્યુષણ આવીયા, સુણો સંતાણ પર્વોમાં શિરતાજ ગુણવંતાજ
ઉઠો પ્રમાદ નિંદથી, સુણો... ધર્મનાં કરવા કાજ ગુણ...
દેવ દેવી નંદીશરે, સુણો... મહોત્સવ કરવા જાય ગુણ...
મનમાં ભક્તિ અતિ ધંધી, સુણો... ભાવે જિન ગુણ ગાય ગુણ...
માનવ ભવ પામી કરી, સુણો... પૂજો પ્રતિમા ધરી ઘાર ગુણ...
જિન પ્રતિમા લાવીને, સુણો... તમે દેજો અભય દાન ગુણ...
આરંભનાં કામો તજ, સુણો... પર્વ આરાધો ધરી માન ગુણ...
મન વચ કાચા સ્થિર કરી, સુણો... રહેજો આત્મસ્વભાવ ગુણ...
પાંચ કૃત્યોથી આરાધજો, સુણો... કરે હેમલતાશી ભલેભાવ ગુણ...

બીજો દિવસ

(રાગ : રાખના રમકડાં)

કલ્યસૂત્રનો મહિમા મોટો, કહેતાં પાર ન આવે રે.
વાંચશે ગુરજુ “રતનેખાશી”, તે સુણજો ભવિ ભાવે રે... કલ્ય
ચૌદ પૂર્વી ભદ્રભાહુ સ્વામી, કર્તા તેહનાં જ્ઞાની
સ્વ-પર હિતકારી તે જાણી, રચી કલ્યની વાણી રે... કલ્ય
ભાવે ભક્તિ કરજો અહની, લેવા મોટા લ્હાવો
પુષ્ય વિના નહીં ફરી ફરી મળશે, અમૂલ્ય અવસર આવો રે... કલ્ય
કલ્યસૂત્રનું બહુમાન કરવા, ભવ્ય ભાવે પદરાવો
વાજતે ગાજતે વરઘોડાથી, ગુરુ પાસે લઈ આવો રે... કલ્ય
કલ્યસૂત્ર ગુરજુને વ્હોરાવી, જ્ઞાન પૂજા તમે કરજો
ગહુંલી કાઢી હર્ષ ધરીને, કલ્યસૂત્ર સાંભળજો રે... કલ્ય
હેમ કહે મોક્ષ પંથ બતાવે, કલ્યસૂત્રની વાણી
પાવનકારી ભવ છેદનારી, સૌ જીવોને હિતકારી રે... કલ્ય

કલ્યસૂત્રની ગહુંલીઓ

ચોથો દિવસ : પ્રથમ વ્યાખ્યાન

(રાગ : રાખના રમકડાં)

કલ્યસૂત્રની વાચના, આપે ગુરજુ અમારા રે,
તે સાંભળતાં હૈયું હરજે, નાસે કર્મ નઠારા રે... કલ્યસૂત્ર

કલ્પવૃક્ષસમ કલ્પસૂત્ર જાણો, મનવાંચ્છિત ફલ આપે.
 કલ્પતરુ આ ભવ સુખ આપે, કલ્પસૂત્ર ભવ કાપે રે... કલ્પસૂત્ર
 બીજ સમાન છે વીર ચરિત્ર, પાર્શ્વ અંકુરો જાણો
 થડ સ્થાને નેમનાથને શાખા, આદિ ચરિત્ર વખાણો રે... કલ્પસૂત્ર
 સ્થવિરાવલી તે પુષ્પો જાણો, સુગંધ તે સમાચારી
 મોક્ષ પ્રાપ્તિ સુંદર ફળ એનું, કલ્પ એ કલ્યાણકારી રે... કલ્પસૂત્ર
 વણિક ભવમાં નાગકેતુ, અહુમ તપ મન ધ્યાવે
 મરણ પામીને બીજી ભવમાં, નાગકેતુ તે થાવે રે... કલ્પસૂત્ર
 વીર વિભુ દેવ ભવથી ચ્યવીને, બ્રાહ્મણ કુલમાં આવે,
 બ્યાંસી દિન બ્રાહ્મણી કુશીમાં, રહ્યાં કર્મ પ્રભાવે રે.... કલ્પસૂત્ર
 ઈન્દ્રે અવધિજ્ઞાનથી જિનને, જોઈ આનંદ પાવે.
 બે કર જોડી શિષ નમાવે, શક્ષત્વ કરે ભાવે રે... કલ્પસૂત્ર
 ગજ ભવમાં સસલું બગાવ્યું, મેઘકુમાર મનોહારી
 શ્રેષ્ઠીક પુત્ર થયો શુભ ભાવે, જીવદ્યા હિતકારી રે... કલ્પસૂત્ર
 કલ્પસૂત્ર સૂણાજો સૌ પ્રીતે, મંગલમય એ ભાવે
 હેમલતાશ્રી વીર પ્રભુને, ભાવે શિષ નમાવે રે... કલ્પસૂત્ર

ચોથો દિવસ : બીજું વ્યાખ્યાન

(ચાચ : દેખ તે સંસાર કી...)

સખીઓ સુણવા આવો હેતે, કલ્પસૂત્ર વ્યાખ્યાન, પ્રીતે સુણાજો આપી ધ્યાન... બીજ વાચના પાવનકારી, વાંચે ગુરુ ગુણવાન. પ્રીતે - ... ઈન્દ્ર શક્ષત્વ કરીને વિચારે, જિન જન્મે નહિ હીન કુલ ક્યારે. અનંત કાલ જાઓ જ્યારે, દશ અચ્છેરા થાયે ત્યારે, એમ ચિંતવી ઈન્દ્ર વિચારે, મન માંહિ તે વાર... પ્રીતે• (૧) જિન ચક્કી આદિ હીનકુલ આવે, પણ જન્મ ત્યાં તેહનું ન થાવે, હરિણગમેષી દેવને બોલાવે, સર્વ હકીકત તેહને જણાવે. ઈન્દ્ર આજ્ઞાથી તે પણ આવે, માહણકુંડ મોજાર... પ્રીતે• (૨) દેવાનંદાની પાસે જઈને, અવસ્વાપિની નિદ્રા દઈને વીર પ્રભુને નમન કરીને, દેવાનંદાનો ગર્ભ હરીને, હાથ સંપુટમાં લઈ આવે, જ્યાં ત્રિશલા માત મહાર... પ્રીતે• (૩) ત્રિશલા કુઝે વીર પદરાવે, તેહનો ગર્ભ હરીને લાવે, દેવાનંદાની કુઝે ઢાવે, ત્યાંથી ઈન્દ્ર પાસે તે જાવે, ઈન્દ્રની આજ્ઞા ઈન્દ્રને જોંપી હરખે ચિત્ત મોજાર પ્રીતે• (૪) ત્રિશલા એ સ્વનોને ચોર્યા, દેવાનંદાએ ઊંઘમાં જોયા, મંગળ સ્વન્ના ત્રિશલા દેખે, પ્રથમ ગજ બીજે વૃષભ પેખે, હેમ કહે ત્રીજે સિંહ ચોથે, શ્રી દેવી મનોહર પ્રીતે• (૫)

પાંચમો દિવસ : ગ્રીજું વ્યાખ્યાન

(ચાચ : મીઠી વાગી છે મને)

ગુરુજી કલ્પની વાચના આપે સુણાજો
 સહુ નરનાર રે મીઠી એ કલ્પની વાચના...
 પાંચમાં સ્વખે કૂલની માળા, છહે ચંદ્રમા સૌભ્ય રે ...મીઠી
 સાતમે સૂર્ય આઠમે ધજા, નવમે મંગળ કુંભ રે .. મીઠી
 પદ્મ સરોવર દશમે દીઠો, ક્ષીરસાગર ગંભીર રે ...મીઠી
 દેવવિમાન બારમે દેખે, તેરમે રત્નરાશિ સાર રે ...મીઠી
 નિર્ધૂમ અજિન ચૌદમે દેખી, જગ્યા ત્રિશલાદેવી માય રે ...મીઠી
 નિજ સ્વખોને હૈયામાં ધારતી, આવી સિદ્ધાર્થ પાસ રે ...મીઠી
 ઉઠાડી નાથને સ્વખો જણાવ્યાં, કરે સિદ્ધાર્થ વિચાર રે ...મીઠી
 કલ્યાણકારી સ્વખો એ સૂચવે, પુત્ર રત્નનો થશે લાભ રે ...મીઠી
 પ્રભાતકાળે સેવકોને મોકલી, તેડાવ્યાં મોટા પંડિત રે ...મીઠી
 પંડિતો આવ્યાં રાજસભામાં, હેમ નમે વીર પાય રે ...મીઠી

પાંચમો દિવસ : ચોથું વ્યાખ્યાન

(ચાચ : મંદ્રી તે વાવી...)

કલ્પસૂત્ર ગુરુરાજ સુણાવે, સુણતાં હર્ષ ન માય રે, વાણી રંગ લાગ્યો...
 સ્વખનપાઠકને સિદ્ધાર્થ રાજા, પૂછે સ્વખ અધિકાર રે, ...વાણી
 સ્વખનપાઠકો મનમાં વિચારી, સમજાવે અર્થ મનોહાર રે ...વાણી
 કુલદીપકને કુલ આધાર, વળી દિવ્ય ગુણોનો બંડાર રે ...વાણી
 ધર્મ ચક્કિને જગ હિતકારી, થાશે પુત્ર રતન રે ...વાણી
 સ્વખનપાઠકને નરપતિ આપે, સુવર્ણ દ્રવ્ય ધણું સાર રે ...વાણી
 માતૃભક્તિથી વીર વિભુઅ, સ્થિર કર્યું નિજ અંગ રે ...વાણી
 નિર્ષ્ખ ગર્ભથી ત્રિશલા હુઃખી થઈ, કરે ધણા કલ્પાંત રે ...વાણી
 જાણી અવધિથી અંગ ફરકાવ્યું, માતાને થયો આનંદ રે ...વાણી
 ગર્ભ પ્રભાવથી શુભ જે દોહલા, ઉપજે તે પૂરે ભૂપ રે ...વાણી
 ચૈતર સુદ તેરસ શુભ યોગે, જન્મા વીરકુમાર રે ...વાણી
 હેમલતાશ્રી વીર ગુણ ગાવે, હૈયે હર્ષ ન માય રે ...વાણી

સુપનાં પારશું પદરાવતાં

વીર પ્રભુનું હાલરડું

(રાગ : આવો આવો દેવ મારા...)

આનંદ આનંદ થાય, સૌને વીરજન્મનો આજ હાં હાં હાલરડાં ગાઈએ
નિશલામાતા પારણે પોઢાડી, હુલરાવે નિજ બાલ

જુલે જુલાવે ને વળી ગાવે, મધુરાં ગીત રસાલ... હાં હાં
રૂપે રૂપે લક્ષ્ણે પૂરો, શોભે મારો નંદ

નિજ બેટાને નિરખી હરખે, મનદું પામે આનંદ... હાં હાં
નંદિવર્ધન બંધુ તુજને, રમાઉશે મુજ લાલ

હેતે રમજે તેની સાથે, નાનકડા ઓ બાલ... હાં હાં
મોટો થઈને ભણવા જાજે, શીખજે શાસ્ત્ર સંગીત

મિત્રો સાથે હળીમળીને, રહેજે રાખી પ્રીત... હાં હાં
ધીર ગંભીરને વીર બનીને, કર્મનો કરજે ધાત

ચિરંજીવી થાજે બેટા, આપે આશિષ માત... હાં હાં
નિશલામાતા ગાવે હાલરડાં, હૈયે હર્ષ અપાર

ચરમ જિનેશ્વરનાં ચરણોમાં, હેમ નમે વારંવાર... હાં હાં

ઇછો દિવસ : પાંચમું વ્યાખ્યાન

(રાગ : દેખ તેરે સંસાર કી...)

કલ્પસૂત્રાની વાણી મધુરી, વરસે ગુરુ ગુણવાન જીલો શ્રોતા થઈ ગુલતાન.
પર્વ પર્યુષણ દહાડા પાવન, આરાધો ધરી ધ્યાન... જીલો વધામણાં વીર જન્મનાં
થાવે, સ્વર્ગલોકથી દેવો આવે છપ્પન દિગ્ગુમરી ત્યાં આવે, જિન નિજ કર્ય
કરે મનભાવે, ચોસઠ ઈન્દ્રો દેવદેવીઓ કરે પ્રભુ ગુણવાન. જીલો• (૧) ઈન્દ્ર
મહોત્સવ કરવા આવે, જિન જનનીને શિષ્ય નમાવે, મેરુ ઉપર પ્રભુને લાવે,
પ્રભુને ભક્તિથી નવરાવે, ત્યાંથી પ્રભુને માતા પાસે, લઈ આવે ધરી માન
જીલો• (૨) વધામણાં પ્રભુ જન્મના આવે, ઘર ઘર આનંદ મંગળ થાવે, ક્ષત્રિય
કુંડમાં મહોત્સવ થાવે, સગા સંબંધી સૌને તેડાવે, બારમે દિવસે માતપિતાએ,
નામ રાખ્યું વર્ધમાન. જીલો• (૩) કીડા કરતાં સર્પ હટાવે, દેવ આવી ત્યાં
પિશાચ થાવે, મુષ્ટિ પ્રહારે તેહને નમાવે, તે પણ પ્રભુને પ્રેમે ખમાવે, પ્રભુનું
બલ દેખીને ઈન્દ્ર, દીધું મહાવીર અભિધાન. જીલો• (૪) વીરકુવર નિશાળે
જાવે, બ્રાહ્મણ રૂપમાં ઈન્દ્ર ત્યાં આવે પૂછે સંશ્ય પંડિતનાં ત્યારે, ઉત્તર આખ્યાં
વીરકુમારે, પંડિતને પ્રભુ વીરકુવરની, ઈન્દ્ર આપી ઓળખાણ. જીલો• (૫)
યશોદા કન્યા વીરને પરણાવે, પ્રિયદર્શના એક પુત્રી થાવે, સિદ્ધાર્થ નિશલા

સર્વો સિધાવે. લોકાંતિક દેવો ત્યાં આવે, કરજોડીને દેવો વિનવે, તીર્થ સ્થાપો
ભગવાન. જીલો• (૬) વરસીદાન પ્રભુજી આપે, દુઃખોને કાપે, ત્યાર
પછી થયાં સંયમધારી, ઉપન્યું મનઃપર્યવ મનોહારી, હેમલતાશી પ્રેમ ધરીને
ગાવે પ્રભુ ગુણવાન. જીલો• (૭)

ઇછો દિવસ : છદું વ્યાખ્યાન

(રાગ : રાખનાં રમકડાં)

ક્ષત્રિય કુંડ નગરથી પ્રભુજી, વિહાર કરીને ચાલ્યા રે
ત્યારે ત્યાંનાં સર્વ લોકનાં, દુઃખથી દિલડાં ઘવાયા રે... ક્ષત્રિય.

વીર વીર કહી પાછા ફરતાં, કરુણ સ્વરથી રડતાં
મૌનપણો પ્રભુ ત્યાંથી ચાલી, ઉર્વા પર વિચરતાં રે... ક્ષત્રિય.

ગોવાળ શૂલપાણિ સંગમનાં, ચંડકૌશિકનાં થાવે
સૂર નર તિર્યચના ઉપસર્ગો, સહે પ્રભુ સમભાવે રે... ક્ષત્રિય.

સાડાબાર વરસ સુધી પ્રભુ, ઉત્ત્ર તપને તપતાં
કઠીન કર્માં પ્રભુજી ખપાવે, સમતાભાવે રહેતાં રે... ક્ષત્રિય.

પ્રગટ્યું કેવલજ્ઞાનને દર્શન, દેવ દેવી ત્યાં આવે
દિવ્ય દુંહુભિ દેવો વગાડે, સમવસરણ રચ્યું ભાવે રે... ક્ષત્રિય.

મોટા પંડિત ઈન્દ્રભૂતિ આદિ, જિનને જીતવા આવ્યાં
સંશ્ય ટાળી વીરપ્રભુ એ, ગણધર પદ દઈ તાર્યા રે... ક્ષત્રિય.

તીર્થ સ્થાપી વિતરાગ દેવે, અનેક જીવોને તાર્યા
આસો વદ અમાસની રાતે, પ્રભુજી મોક્ષે સિધાવ્યા રે... ક્ષત્રિય.

વિલાપ કરે ત્યાં ગૌતમસ્વામી, હે વીર? તમે કયાં ચાલ્યા
પ્રશસ્ત રાગથી વિરાગ પ્રગટ્યો, કેવળજ્ઞાનને પામ્યાં રે... ક્ષત્રિય.

ચરમતીર્થપતિ શાસનમાં, આનંદ મંગલ થાવે
હેમ નમે નિત્ય વીર ચરણમાં, ગૌતમનાં ગુણ ગાવે રે... ક્ષત્રિય.

ઇછો દિવસ : સાતમું વ્યાખ્યાન

(રાગ : નાગરી નાગરી દ્વારે દ્વારે)

વાંચે કલ્પની વાચના, શુરૂવર પાવનકારી રે
પાર્શ્વ નેમાદિ ચરિત્રોને વળી, આંતરા કલ્પાણકારી રે ...વાંચે

અશ્વસેનપિતા વામામાતાનાં, નંદન આનંદકારી રે (૨)
દેવલોકથી ચ્યવી આવ્યાં, વામા કૂઝે મનોહારી રે (૨)

પુરુષાદાનીય પાર્શ્વ પ્રભુજી, જન્મ્યા જ્ય જ્યકારી રે ...વાંચે
જતો જોયો સર્પ પાસેથી, રાતે ધોર અંધાર રે (૨)

માતા ગર્ભ પ્રભાવે દેખી, પાખ્યા આશ્ર્ય ત્યારે રે	(૨)
નામ રાખ્યું તેથી સર્વ સમક્ષ, પાર્શ્વકુંવર મનોહારી	...વાંચે
યૌવન વય પામીને પ્રભુજી, પરણ્યા પ્રભાવતી નારી રે	(૨)
એક દિન પૂજા સામગ્રી લઈને, જતા જોયા નરનારી રે	(૨)
કોઈક નરને વાત પૂછીને, જાણી હકીકત સારી રે	...વાંચે
કમઠ પાસે જઈ કાણ ચીરાવી, બળતો નાગ બતાવો રે	(૨)
નવકાર મંત્ર પ્રેમે સુણાવી, ધરણેન્દ્ર બનાવ્યો રે	(૨)
નેમ રાજુલનાં ચિત્ર જોઈને થયાં પ્રભુ અણગારી રે	...વાંચે
સંયમ લઈને વિચરે પ્રભુજી, થાય ઉપસર્ગ ભારી રે	(૨)
એક દિન કાઉસરગમાં પ્રભુ ઊભાં, આવ્યો ત્યાં મેઘમાળી રે (૨)	
પ્રભુજી ઉપર જલની ધારા, વરસાવે એક ધારી રે	...વાંચે
ધરણેન્દ્ર પદ્માવતી બેઉ, પ્રભુ પાસે ત્યાં આવે રે	(૨)
ફળીદ્ધગની છાયા કરીને, ઉપસર્ગ દૂર હઠાવે રે	(૨)
કરુણાસાગર પ્રભુની દ્રષ્ટિ, વરસે અમીરસ વારિ રે	...વાંચે
કેવલજ્ઞાનને દર્શન પાખ્યાં, સર્વ ભાવ પ્રકાશી રે	(૨)
મોક્ષ ગયા પ્રભુ સમેતશિખરે, અણાસણ કરી એક માસી રે	(૨)
પુરુષાદાનીય પાર્શ્વ પ્રભુજી, વરિયા શિવવધૂ નારી રે	...વાંચે
બાવીસમા નેમનાથ પ્રભુજી, રહ્યાં બાલ બ્રહ્મચારી રે	(૨)
પશુડંના પોકાર સુણીને, તજ રાજમતી નારી રે	(૨)
દીક્ષા લઈ પ્રભુ વિચરે જગમાં, સર્વ જીવો હિતકારી રે	...વાંચે
સહસ્રાવનમાં કેવલ પામી, રાજુમતીને તારી રે	(૨)
અખાઢ સુદ આઠમનાં દિને, વરિયા મુક્તિ નારી રે	(૨)
હેમ નમે પાર્શ્વ-નેમ ચરણમાં આનંદ મંગળકારી રે	...વાંચે

સાતમો દિવસ : આઠમું વ્યાખ્યાન

(રાગ : નગરી નગરી)

ઋષભદેવની વાચના, આપે ગુરુવર સારી રે	
નાભિરાજાની મરુદેવી નામે, સુંદર ગુણીયલ નારી રે	...ઋષભ
અનુતરદેવ થકી પ્રભુ અચીને, મરુદેવા કુઝે આવે રે	(૨)
ચૈતરવદ આઠમનાં દિવસે, પ્રભુનો જન્મ થાવે રે	(૨)
આવે દેવો મહોત્સવ કરવા છિપ્પન દિગુકુમરી રે	...ઋષભ
નામ રાખ્યું નાભિરાજાએ, ઋષભકુંવર મનોહારી રે	(૨)
યૌવનવય પામી પ્રભુ પરણ્યા, સુનંદા મંગલાનારી રે	(૨)

થયા સો પુત્રો ને બે પુત્રી, પ્રભુ પરિવાર ઉદારી રે	...ઋષભ
પ્રથમ રાજ થયાં પ્રભુજી, ઈન્દ્ર અભિષેક કીધો રે	(૨)
દાન સંવત્સર દઈને પ્રભુજી, સંયમ મારગ લીધોરે	(૨)
ચાર હજાર પુરુષો ત્યારે, સાથે થયા વ્રતધારી રે	...ઋષભ
અંતરાય કર્મ ઉદ્યથી, એક વરસ અણાહારી રે	(૨)
સુપાત્રાદાન ન જાણે લોકો, આપે ભૂખણ નારી રે	(૨)
સુજતો શેરડીરસ વહેરાયો, શ્રી શ્રેયાંસે મનોહારી રે...	ઋષભ
રડતાં ને વળી ઓલંભા દેતાં, ભરતને મરુદેવા માતા રે	(૨)
મુજ પુત્રને વાત ન પૂછે, તું માણે સુખશાતા રે	(૨)
ત્યાં તો પ્રભુજી કેવળ પાખ્યાં, ધાતિકર્મ નિવારી રે	...ઋષભ
ગજ પર માતાને બેસાડી, ભરત પ્રભુ પાસે લાવે રે	(૨)
સુત રૂદ્ધ જોઈ કહે છે આ તો, સુખી મને ન બોલાવે રે	(૨)
અન્યત્વ ભાવથી કેવળ પામી, ગયા મોક્ષ મોજારી રે	...ઋષભ
અષાપદ પર્વત ઉપરથી, શાશ્વત ધર્મને પાખ્યાં રે	(૨)
પ્રથમ તીર્થકર ઋષભ પ્રભુજી, અનેક જીવને તાર્યા રે	(૨)
હેમ કહે મુજ હાથ જાલીને, લેજો પ્રભુજી ઉગારી રે	...ઋષભ

સાતમો દિવસ : નવમું વ્યાખ્યાન

(રાગ : રાખના રમકાડા...)

પાવનકારી પર્વના દહાડા, થાયે આરાધના સારી રે	
કલ્પની વાણી સુષાવા કાજે, આવે સૌ નરનારી રે	...પાવન
સ્થવિર મુનિઓ વીર પ્રભુનાં, શાસનનાં હિતકારી	
જેનાં પ્રભાવે ધર્મની જ્યોતિ, જળકે છે મનોહારી રે	...પાવન
અગ્યાર ગણધર વીર પ્રભુનાં, પ્રથમ ગૌતમસ્વામી	
અનિભૂતિ વાયુભૂતિ વળી, વ્યક્ત સુધર્મસ્વામી રે	...પાવન
મંદિત મૌર્યપુત્રને અંકપિત, અચલભ્રાતા હિતકારી	
મોતારજને પ્રભાસ પ્રભાવી, અંગ રચ્યાં મનોહારી રે	...પાવન
પ્રથમ પદ્ધદર સુધર્મસ્વામી, જંબૂ બીજા શિવગામી	
ત્યાર પછી આ ભરતક્ષેત્રમાં, થઈ દશ વસ્તુની ખામી રે	...પાવન
ગીજા પ્રભવ ચોરી કરતાં, અમૂલ્ય રત્નો પાખ્યાં	
જ્ઞાન દર્શન ચારિત્ર લઈને, પ્રભવ સ્વર્ગ સિધાવ્યા રે	...પાવન
શાયંભવ યશોભ્ર સંભૂતિ, ભરભાષુ ઉપકારી	
ઉવસરગહરં સ્તોત્ર રચીને, મરકી દૂર નિવારી રે	...પાવન

પણ્ઠર આઠમા સ્થુલિભદ્રજી, પ્રભુની પાટ દીપાવી
આર્ય મહાગિરીને સુહસ્તિ, એમ અનેક પ્રભાવી રે ...પાવન
અનુક્રમે આર્યરક્ષિતસૂરિ, વળી જ્યસિંહસૂરિ મનોહારી
યુગ પ્રધાન કલ્યાણસાગરસૂરિ, અચલગાચ્છ શાશગારી રે ...પાવન
કચ્છ અને જામનગારી હાલારનાં, ગામો ગામે વિચયર્ય
દાદા ગौતમસાગર ઉપકારી, અનેક જીવોને તાર્યા રે ...પાવન
તસ પાટે ગુણસાગરસૂરીશ્વર, સમતા જ્ઞાન ભંડારી
હેમ નમે નિય કલ્પસૂત્રને, કલ્પ એ કલ્યાણકારી રે ...પાવન

આઠમો દિવસ : બારસા સૂત્ર

(રાગ : હે નીલ ગગન કે તલે)

હે... ગુરુની છાયા તલે, ધર્મની જ્યોત જલે, જ્યુ તપ કરતાં, વીતે પર્યુષણ
કર્મનો મેલ ટળે... હે• ગુરજીની વાણી સુણાવે શ્રોતાજનોનાં દિલ ડોલાવે,
સહુનાં હૈયા જીલે... હે• અભયદાનનો મહિમા બતાવ્યો સાધર્મિક ભક્તિનો
મંત્ર સુણાવ્યો ક્ષમાથી વેર ટલે... હે• કલ્પસૂત્રનું શ્રવણ કરાવી, ભાવિજનોની
ઘાસ બુઝાવી, ધર્મથી શાંતિ મળે. હે• બારસા સૂત્રનું વાંચન ચાલે, શાસન
પ્રેમી આનંદ મ્હાલે, ગુરુનાં આશિષ મળે... હે• અમ અંતરના મનોરથ ફળીયા,
રત આનંદ ક્રીતિલતાશ્રી મળીયા, રેખાની જ્યોત જલે... હે•

(રાગ : હે નીલ ગગન કે તલે...)

હે... ગુરુની છાયા તલે, ધર્મની જ્યોત જલે, જ્યુ તપ કરતાં, વીતે
પર્યુષણ કર્મનો મેલ ટળે... હે ગુરુ• ગુરજીની વાણી મધુરી, સહુનાં હૈયા જલે...
હે• અભયદાનનો મહિમા બતાવ્યો, ક્ષમાથી વેર ટળે... હે• સાધર્મિક ભક્તિથી,
મુક્તિને વરજો અફુમથી કર્મ બળે... હે• ચૈત્ય દર્શનથી, પાવન બનજો
સમકિતની જ્યોત જલે... હે• બારસા સૂત્રનું વાંચન ચાલે, શ્રવણથી શાંતિ
મળે... હે• શ્રી સંઘમાં આજે, આનંદ વર્તે સૌની આશા ફળે, હે• રતન
આનંદની, ક્રીત ફેલાઈ રેખાની જ્યોત જલે... હે•